

PÁSZTÓ VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT

☒ 3060 Pásztó, Kölcsey u. 35.

☎ (06-32) 460-753

Fax: (06-32) 460-918

E-mail: forum@paszto.hu

Szám: *A-101/2024.*

Megtárgyalás módja:	nyílt ülés
Döntéshozatal:	minősített szavazattöbbség

Javaslat

Pásztó város felülvizsgált Integrált Településfejlesztési Stratégiájának elfogadására

Mellékletek (1 db):

- 1. sz. melléklet: Pásztó Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája (Felülvizsgálva: 2024.)

Készült:	A képviselő-testület 2024. augusztus 26-ai ülésére		
Előterjesztő:	Farkas Attila polgármester		
Tárgyalja:	Intézményirányítási és Szoc. Bizottság	Pénzügyi és Településfejl. Bizottság	Ügyrendi Bizottság
	-	<i>igen</i>	-
Készítette:	Pásztó Fejlesztési Nonprofit Kft.		

Tisztelt Képviselő-testület!

Pásztó Városi Önkormányzat Képviselő-testülete 307/2015 (X.1.) számú határozatával elfogadta Pásztó Város Integrált Településfejlesztési Stratégiáját (továbbiakban: Stratégia).

A Stratégia rögzíti a város középtávú céljait, a stratégiai és tematikus célokat, bemutatja a célok közötti összefüggéseket. Meghatározza a célok megvalósítását szolgáló beavatkozásokat, kijelöli és lehatárolja az akcióterületeket.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia módosítása a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban: Rendelet) alapján történhet. Jelen módosított Stratégia a Rendelet tartalmi követelményeinek megfelel.

A Stratégia 2024. évi felülvizsgálatának elsődleges céljaként az EU 2021-2027 programozási időszak célrendszerének és támogatáspolitikájának függvényében megvalósuló fejlesztések és az ITS-ben lehatárolt akcióterületek összhangjának megteremtése került megfogalmazásra.

Határozati javaslat:

Pásztó Városi Önkormányzat Képviselő-testülete megismerte és megtárgyalta „**Pásztó város felülvizsgált Integrált Településfejlesztési Stratégiájának elfogadására**” tett javaslatot és az alábbi határozatot hozza:

1. Pásztó Városi Önkormányzat Képviselő-testülete elfogadja Pásztó város 2024. évben felülvizsgált Integrált Településfejlesztési Stratégiáját.
2. Az elfogadott Stratégia közzététele a településfejlesztéssel, településrendezéssel és településkép-érvényesítéssel összefüggő partnerségi egyeztetés helyi szabályairól szóló 14/2017. (VII.14.) önkormányzati rendeletben foglaltak szerint történik.

Határidő: azonnal

Felelős: Farkas Attila polgármester

Pásztó, 2024. augusztus 13.

Farkas Attila
polgármester

A határozati javaslat törvényes!

Dr. Szabó Bence
jegyző

Pásztó Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája

Készítette:

Felülvizsgálva: 2024.

TARTALOMJEGYZÉK

<u>BEVEZETÉS</u>	5
<u>HELYZETELEMZÉS</u>	9
<u>1. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI</u>	17
<u>1.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása</u>	17
<u>1.2. A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása</u>	19
<u>2. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK</u>	20
<u>2.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklása</u>	20
<u>2.2. Az egyes akcióterületeken megvalósításra kerülő fejlesztések bemutatása</u>	22
<u>2.2.1 A 2014-2020 között a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programból (TOP) megvalósult fejlesztések akcióterületenkénti bemutatása</u>	22
<u>2.2.2. A 2021-2027 között a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP PLUSZ) támogatásából megvalósuló fejlesztések bemutatása</u>	32
<u>2.3. A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve</u>	39
<u>2.4. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz</u>	43
<u>2.4.1. A 2014-2020 között a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programból (TOP) megvalósult, az akcióterületeken kívül végrehajtott, az egész várost vagy több városrészt érintő fejlesztések bemutatása</u>	43
<u>2.4.2 A 2021-2027 között a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP PLUSZ) támogatásból megvalósuló, az akcióterületeken kívül végrehajtott, az egész várost vagy több városrészt érintő fejlesztések bemutatása</u>	44
<u>3. ANTISZEGREGÁCIÓS PROGRAM</u>	47
<u>3.1. A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések</u>	47
<u>3.1.1. A hátrányos helyzetű, leszakadó, szegregálódó rétegek integrációja, támogatása</u>	49
<u>3.2. A fejlesztések szegregációs hatásának kivédésére hozott intézkedések</u>	53
<u>4. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI</u>	54
<u>4.1. Külső összefüggések</u>	54
<u>4.2. Belső összefüggések</u>	55
<u>5. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI</u>	56
<u>5.1. Gazdasági és pénzügyi kockázat</u>	56

<u>5.2. Szervezeti, szervezési kockázatok</u>	57
<u>5.3. Jogi kockázat</u>	58
<u>5.4. Időbeli kockázatok</u>	59
<u>5.5. Társadalmi kockázatok</u>	59
<u>6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE</u>	60
<u>6.1 A célok elérését szolgáló eszközök</u>	60
<u>6.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása</u>	61
<u>6.3. Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok</u>	62
<u>6.4. Monitoring rendszer kialakítása</u>	63

BEVEZETÉS

Pásztó Városi Önkormányzat Integrált Településfejlesztési Stratégiájának (ITS) kereteit egyrészt az aktuális Európai Unió regionális és városfejlesztési célkitűzései, másrészt a hazai területfejlesztési tervezés rendszere határozza meg.

Az **Európai Unióban 2021-2027 között** az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és a Kohéziós Alap biztosítja a hozzájárulást az EU gazdasági, társadalmi és területi kohéziójának megerősítésére vonatkozó átfogó célkitűzéshez. Az ERFA a különböző uniós régiók fejlettségi szintjei közötti egyenlőtlenségek csökkentését segíti, míg a Kohéziós Alap a környezetvédelmi és a transzeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) infrastrukturális projekteit finanszírozza.

Az ERFA és a Kohéziós Alap szakpolitikai célkitűzései:

versenyképesebb és intelligensebb Európa, az innovatív és intelligens gazdasági átalakulás, valamint a regionális információs és kommunikációs technológiai kapcsoltság előmozdításával;

egy zöldebb, alacsony szén-dioxid-kibocsátású átalakulás egy nettó nulla szén-dioxid-kibocsátású gazdaság és reziliens Európa irányába a következők előmozdításával:

tiszta és igazságos energetikai átmenet,

zöld és kék beruházások,

a körforgásos gazdaság,

az éghajlatváltozás enyhítése és az ahhoz való alkalmazkodás,

a kockázatmegelőzés és -kezelés, valamint

a fenntartható városi mobilitás;

egy jobban összekapcsolt Európa megteremtése a mobilitás fokozásával;

egy szociálisabb és befogadóbb Európa megteremtése a szociális jogok európai pillérének végrehajtásával;

egy polgárokhoz közelebb álló Európa megteremtése minden térségtípus fenntartható és integrált fejlődésének és a helyi kezdeményezéseknek az ösztönzésével.

Az ERFA nemzeti szintű forrásainak legalább 8%-át a „Beruházás a munkahelyteremtésbe és növekedésbe” célkitűzésen belül, a technikai segítségnyújtás kivételével, a fenntartható városfejlesztésre kell fordítani, különös tekintettel a következőkre:

a környezeti és éghajlati kihívások kezelése,

a klímasemleges gazdaságra való átállás 2050-ig,

a digitális technológiákban rejlő lehetőségek hasznosítása innovációs célokra,

a funkcionális városi területek fejlesztésének támogatása.

Méreténél fogva Pásztó város érintett a Közös Agrárpolitika alá tartozó vidékfejlesztésben is, azonban annak forrásai nem kifejezetten városfejlesztésre dedikáltak.

Az Európai Bizottság által 2022. december 22-én elfogadott **Partnerségi Megállapodás** rögzíti, hogy a 2021–2027-es időszakban felhasználható, hazai társfinanszírozással együtt több mint 9700 milliárd forint összegű kohéziós forrásokat milyen fejlesztésekre fordítja Magyarország. Ezeket a forrásokat elsősorban a gazdaságélénkítésre, a kis- és középvállalkozások támogatására, a magyar települések erősítésére, valamint a kutatás, fejlesztés és innovációs célú beruházásokra fordítják. A felzárkózás elősegítése érdekében a

források legalább 65 százalékát a 4 legkedvezőtlenebb helyzetű magyar régióban használják fel.

A regionális fejlesztéseket támogató **Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz 2021-2027** (TOP Plusz) az ország teljes területét lefedi, így a kevésbé fejlett régiók (valamennyi vármegye) és a fejlett régióknak számító Budapest fejlesztéseit egyaránt támogatja, kiemelt figyelmet fordítva a legkevésbé fejlett régiókra és elmaradott térségekre. A TOP Plusz az integrált területi programokat megvalósító megyékre és fővárosra meghatározott területi forráskeretekkel működik, és elsősorban a helyi önkormányzatok kisebb léptékű fejlesztéseit támogatja.

A TOP Plusz ERFA forráskerete legalább 30%-ából – amely a tagállami ERFA forráskeret 8%-a – fenntartható városfejlesztési eszköz valósul meg a nagyobb vidéki városok, megyei jogú városok és Budapest integrált fejlesztése érdekében. A megyék jelölik ki, hogy mely városok használhatják ezt az innovatív eszközt. A beruházások megalapozásához városi szintű, fenntartható városfejlesztési stratégiák, városfejlesztési programok készülnek.

A TOP Plusz keretén belül az integrált településfejlesztést az 1. Prioritás: „Élhető megye” támogatja. A támogatandó tevékenységek között megjelenik a helyi közlekedési infrastruktúra és szolgáltatások, valamint a települési zöld és kék infrastruktúra fejlesztése, a klíma-alkalmazkodás, a barnamezős rehabilitáció, helyi közösségi- és kulturális-, sport- és szabadidős terek és szolgáltatások kialakítása, IKT és okos településfejlesztések, valamint a szociális városrehabilitáció. Az önkormányzati épületek és gyógyfürdők energiahatékonysági korszerűsítését, a megújuló energia-felhasználás növelését a 2. prioritás: „Klímabarát megye” támogatja. A 3. prioritás: „Gondoskodó megye” a közszolgáltatások fejlesztésére koncentrálna, valamint finanszírozza a megyei foglalkoztatási paktumokat és az egyéb humán helyi fejlesztéseket. A 4. és 5. prioritás Budapestre vonatkozik. A 6. prioritás: „Versenyképes megye” a helyi gazdaságfejlesztést, beleértve a turizmust, valamint a térségi és helyi közlekedési infrastruktúra fejlesztését helyezi a középpontba.

Magyarországon a **területfejlesztési tervezési rendszer** hierarchikusan épül fel. Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK) az ország társadalmi, gazdasági, valamint ágazati és területi fejlesztési szükségleteiből kiindulva egy hosszú távú jövőképet, valamint fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg. Ehhez illeszkednek a vármegyei területfejlesztési koncepciók és programok, a vármegyeiekhez pedig a településfejlesztési dokumentumok. A térségi illeszkedés mellett a magasabb szintű szakpolitikai stratégiákhoz történő alkalmazkodás is elvárás a szakszerű települési tervezésben. Nem szabad megfeledkezni továbbá a szomszédos térségek fejlesztési céljaihoz történő illeszkedésről sem. Mindemellett nagyon fontos, hogy egy térség vagy település különböző fejlesztési dokumentumai összhangban legyenek egymással.

Nógrád vármegye 2021-2027-re szóló területfejlesztési programja rávilágít, hogy a 2014-2020 időszakban mért fejlődés üteme nem elegendő ahhoz, hogy Nógrád legalább az átlagos növekedési ütemet mutató vármegyéket utolérje. Emiatt a dokumentum egy offenzív logikára, illetve egy tematikusan felépített célrendszerre tesz javaslatot.

Nógrád vármegye fejlesztésének általános célja, hogy 2030-ra Magyarország legzöldebb térségévé váljon, beleértve az egészséget, a fenntarthatóságot, a tudást és szellemiséget is.

A program célrendszere az alábbiak szerint épül fel, bemutatva az összefüggéseket a célok között:

ZÖL D N Ó G R Á D 20 30	EGÉSZSÉGET MINDENKINEK	Egészséges test és lélek
		Egészséges idősödés
	KÖZÉPPONTBAN A FENNTARTHATÓSÁG	Fenntartható infrastruktúrák
		Fenntartható gazdaság
	FOKOZÓDÓ TUDÁS ÉS JÓLÉT	Tudáskorszerűsítés mindenkinek
		Z generációt megtartó környezet
HORIZONTÁLIS CÉLOK	Foglalkoztatás elősegítése	
	Hátrányos helyzetű népesség felemelkedésének előmozdítása	
	Infokommunikációs technikák széleskörű alkalmazása	
	Környezeti állapot javítása	
TERÜLETI CÉL	Leszakadó térségek kiemelt fejlesztése	

A területi célként megjelölt leszakadó térség kategóriába a vármegye önkormányzata a komplex programmal segítő Szécsényi járást sorolta, illetve Salgótarját, mint az ország egyetlen leszakadó megyeszékhelyét.

A megyei területfejlesztési programban a városfejlesztési célok tematikus rendszerezésben jelennek meg a prioritások és intézkedések között. Az ERFA rendelet 11. cikke értelmében az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) alapján fejlesztést végrehajtó városok kiválasztásánál a vármegye szakemberei a városok besorolását és méretét, térszervező erejét, valamint az ITS meglétét és sikeres alkalmazását vették figyelembe. Ez alapján Nógrád vármegyében Salgótarján és Balassagyarmat élhet ezzel az eszközzel 2021-2027 között. A többi város, így Pásztó is, a vármegyei TOP Plusz egyéb releváns kereteire szabadon pályázhat.

Nógrád vármegye Integrált Területi Programja (ITP) szorosan illeszkedik az alapjául szolgáló vármegyei területfejlesztési programhoz, annak megvalósulását segíti elő a finanszírozást részben biztosító TOP Plusz vonatkozásában. A dokumentum a fejlesztési célterületek kijelölésénél csak két kategóriát nevesít: az ERFA rendelet 11. cikkel szerint ITS alapján fejlesztő településeket, illetve a „vidéki térséget”, amelybe az összes többi település tartozik. Ez azt jelenti, hogy a többi település - így Pásztó is - a vármegyei TOP Plusz egyéb releváns forráskereteire szabadon pályázhat.

A TOP Plusz pályázatok kiválasztási rendszerében Nógrád vármegye területi és szakmai preferenciákat állított fel. Pásztó városa a gazdaságfejlesztési preferenciában érintett, mint szabad vállalkozási zónához tartozó település. Emellett a turisztikában is előnyhöz juthat annak köszönhetően, hogy beletartozik a Magyar Turisztikai Ügynökség által kiemelt Mátra-Bükk turisztikai térségbe.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégiák készítéséről, tartalmi követelményeiről a „314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” rendelkezik. Jelen módosított ITS az itt felállított tartalmi követelményeknek felel meg.

A „419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” a későbbiekben a települési tervek egyszerűsítését irányozza elő. 2027. július 1-től – a jogfolytonosság biztosításával – bevezeti a „településterv” fogalmát, amely a korábbi településfejlesztési koncepcióra, integrált településfejlesztési stratégiára és településrendezési eszközre, valamint a korábbi településtervre épül. A településterv egy fejlesztési és egy rendezési típusú dokumentumból áll majd, amelyek között az összhangot biztosítani szükséges.

HELYZETELEMZÉS

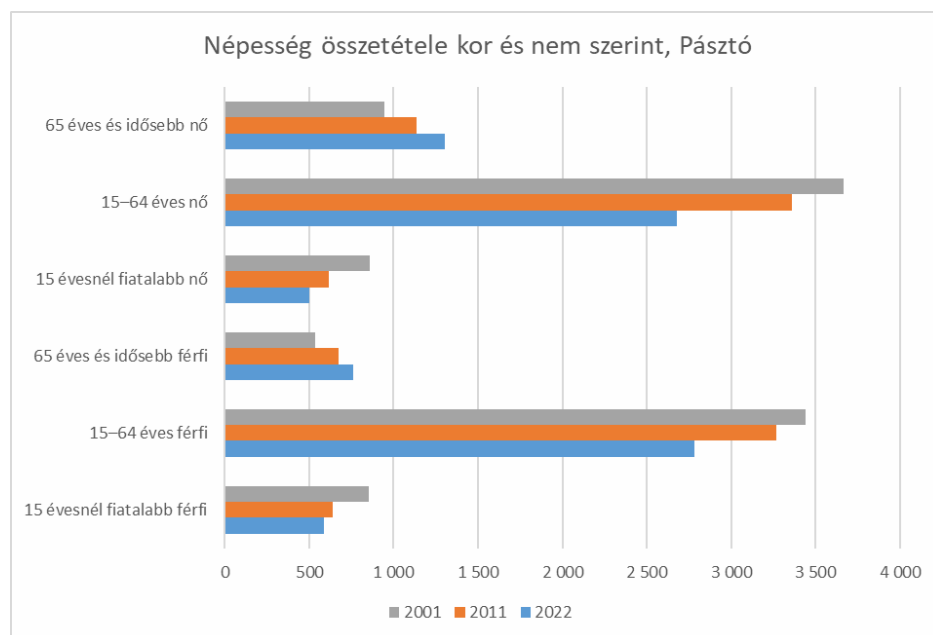
Pásztó Integrált Településfejlesztési Stratégiájának (ITS) 2024-re kitűzött felülvizsgálata a stratégiai munkarészre irányul, azonban elengedhetetlen, hogy az utolsó felülvizsgálat óta bekövetkezett gazdasági-társadalmi folyamatokat ne hagyjuk figyelmen kívül. Ezt még inkább indokolja az a tény, hogy 2022-ben népszámlálás történt, és a népességre vonatkozóan új, részletes adatok állnak rendelkezésre.

Az ITS elkészítése óta sok tekintetben megváltoztak a statisztikai mérési módszerek, a mért és települési szinten elérhető adatok köre. Emiatt az eredeti helyzetelemzésben lévő adatfeldolgozás nem feltétlen folytatható ugyanolyan módon. A jelen rövid helyzetelemzés egy átfogóbb, egyszerűbb, közérthetőbb megközelítést képvisel.

DEMOGRÁFIAI HELYZET

A 2022. évi népszámlálás adatai szerint Pásztó lakosainak száma 8.608 fő. Ez 1.688 fővel kevesebb, mint 2001-ben, tehát azóta a lakosság 16%-kal csökkent a településen.

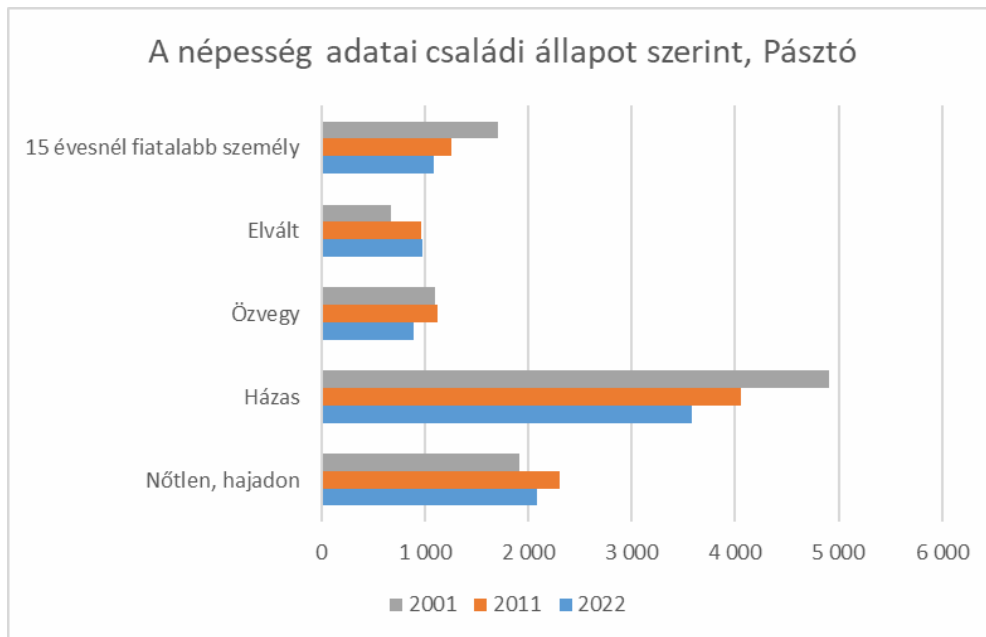
Elsőként tekintünk át a lakosság kor és nem szerinti összetételét. A városban a nemek aránya kiegyenlített, a lakosság 52%-a nő, 48%-a férfi. Korösszetétel alapján a lakosságot előregedési folyamat jellemzi, a 65 éven felüliek száma mindkét nem esetén nőtt, míg a fiatalabbaké csökkent 2001 óta.

Forrás: KSH

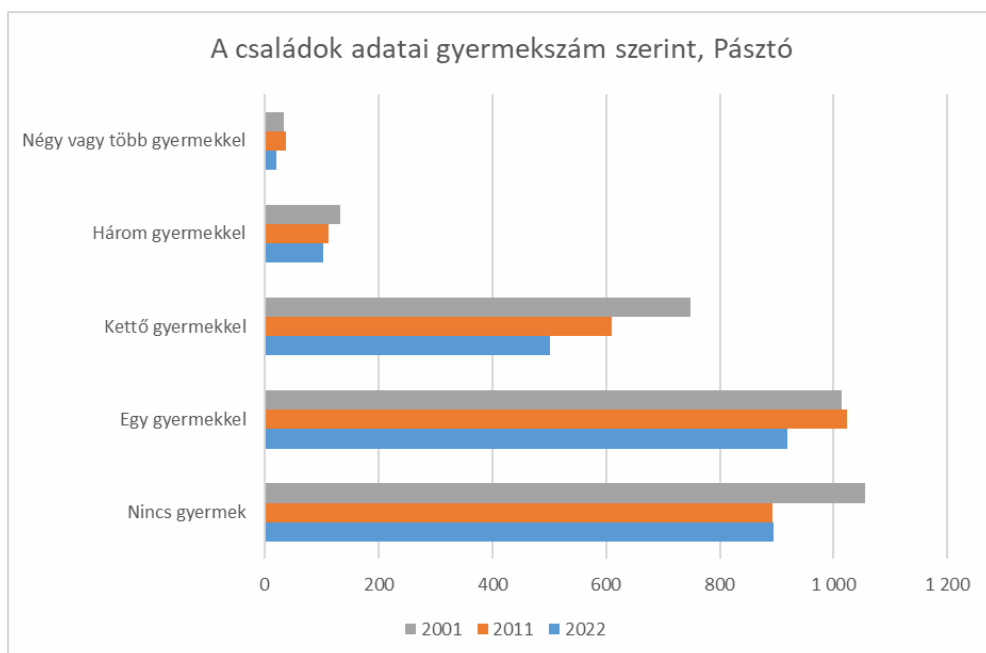
A vitalitás – a gyermekkorúak és a nyugdíjkorhatár feletti aránya – 2011 évhez képest is tovább romlott.

Családi állapot tekintetében Pásztón is megfigyelhetők az országos folyamatok: kitolódik a házasságkötés időpontja, csökken a házasságkötések, és nő a válások száma.

Forrás: KSH

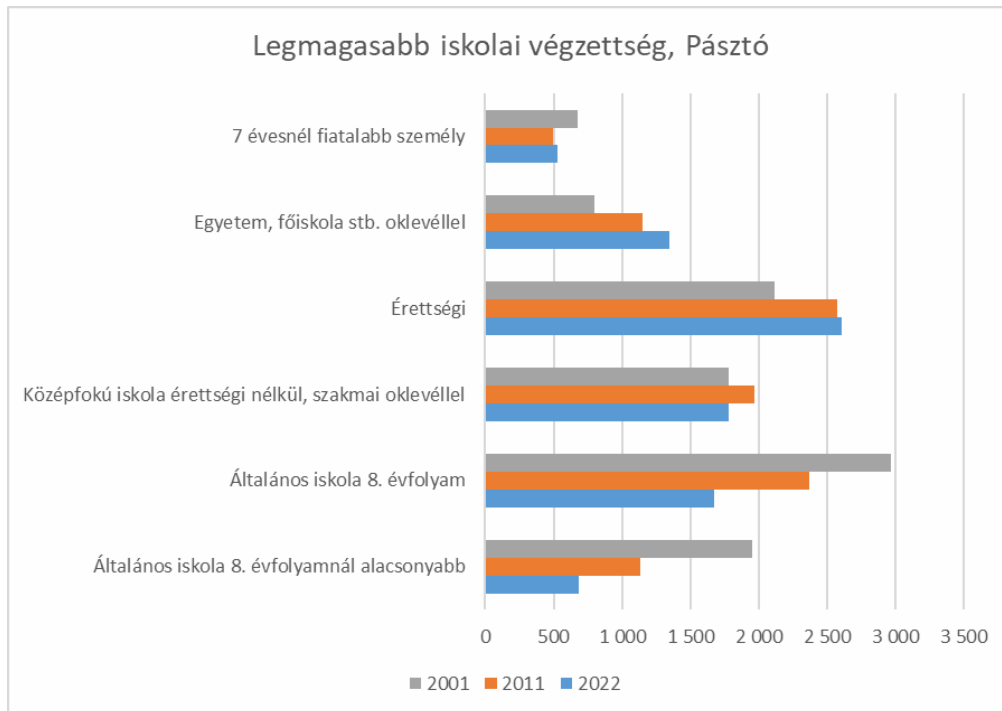
A családok méreténél kedvező változás állt be. Míg 2001-ben leginkább a gyermektelen családok jellemezték a várost, 2022-ben már az egygyermekesek voltak jelen a legnagyobb számban. Természeteszerű, hogy a népesség fogyásával a családok száma is csökkent minden kategóriában.

Forrás: KSH

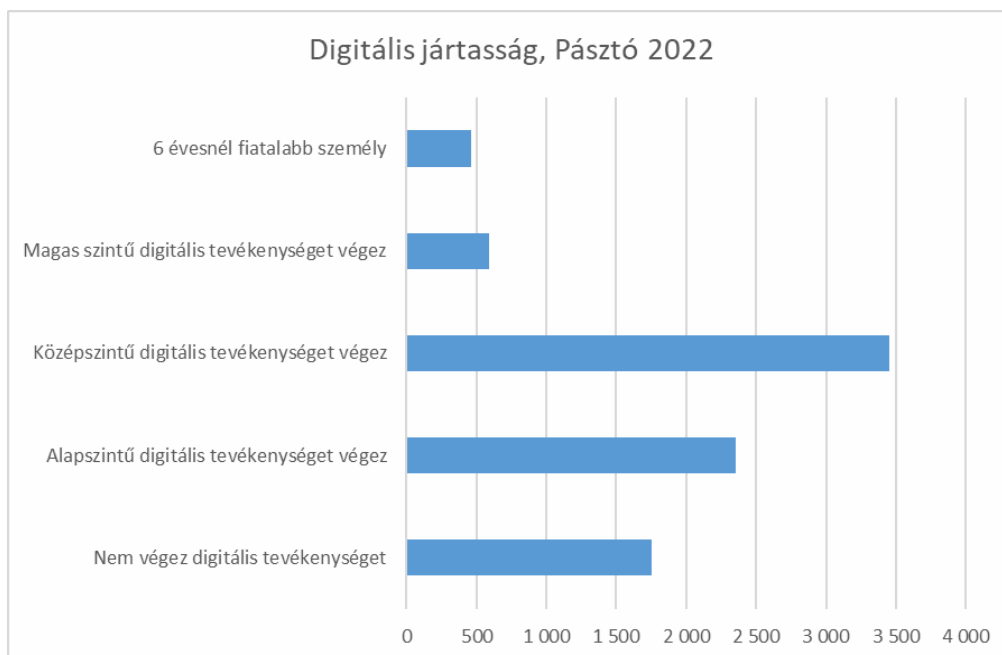
Iskolai végzettség tekintetében a lakosság összetétele sokat javult 2011 óta. A felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya megduplázódott. Míg 2001-ben a lakosság 8%-a rendelkezett diplomával, 2022-re ez az arány 16%-ra nőtt. Az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező társadalmi csoportot illetően szintén pozitív változás következett be. Míg 2001-ben 19% volt a 8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkező 7 évesnél idősebb

személyek aránya, 2022-ben már csupán 8%-át tették ők ki a lakosságnak. Látványos a csökkenés azok körében is, akik csak 8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek.

Forrás: KSH

Újfajta módszer a lakosság digitális képességeinek vizsgálata a korábbi népszámlálási évekhez képest. Pásztón mindössze a lakosok egyötöde nyilatkozta azt, hogy semmilyen digitális tevékenységet nem végez. A legtöbb lakos, 3.452 fő a digitális képességeit középszintűnek ítélte meg.

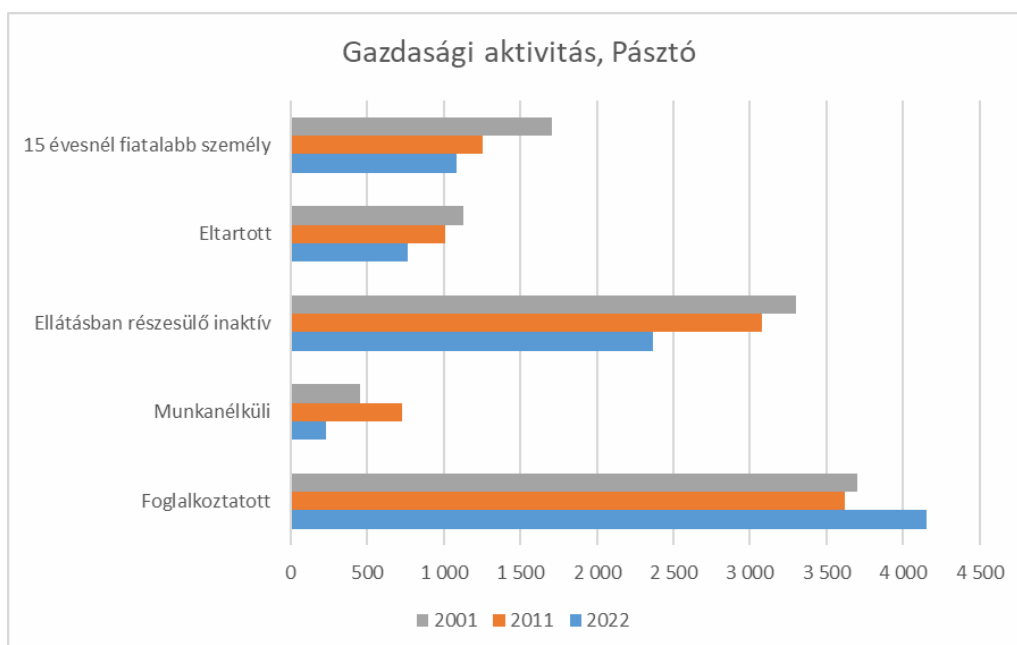
Forrás: KSH

Nemzetiségi hovatartozás tekintetében a 2022. évi népszámlálás során a megkérdezett lakosok 7,4%-a nem adott választ. A cigány (roma) nemzetiséghez a lakosok 2,9%-a sorolta magát.

GAZDASÁGI MUTATÓK

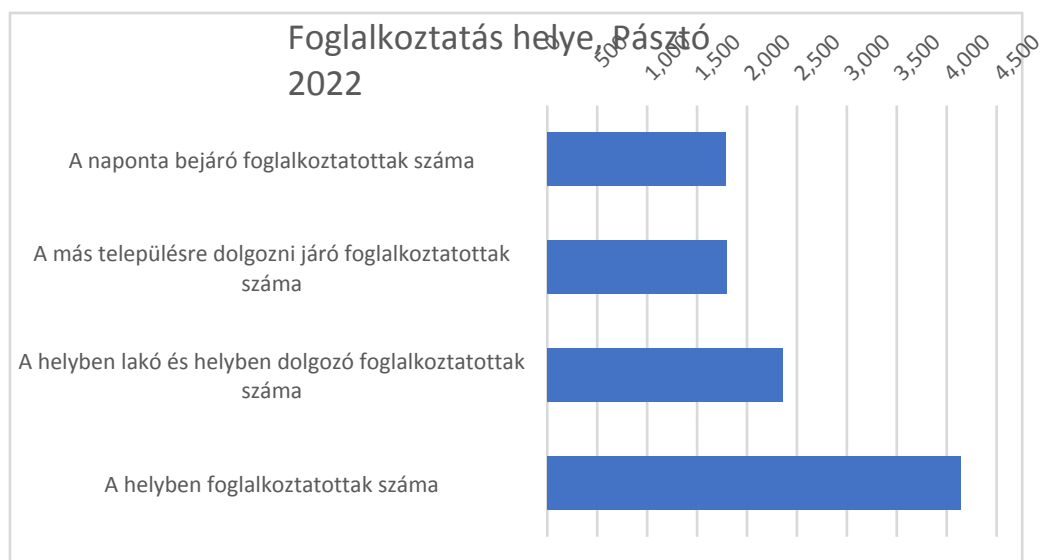
A népszámlálási adatokkal folytatva térjünk ki a foglalkoztatási helyzetre Pásztón. 2001 óta a városban a foglalkoztatottság látványosan nőtt. Míg 2001-ben 3.700 fő (a lakosság 36%-a) dolgozott, 2022-re ez az arány 48%-ra nőtt (4.153 fő). Ugyanezen időszakban a munkanélküliek száma csaknem felére – 453 főről 234 főre – csökkent.

2024 márciusában a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat legfrissebb adatai szerint Pásztón ennél többet, 342 fő álláskeresőt tartottak nyilván. A relatív munkanélküliségi mutató 6,49% volt, amely az országos átlagot 66%-kal haladja meg. A nyilvántartottak közül 141 fő több mint egy éve nem dolgozott.

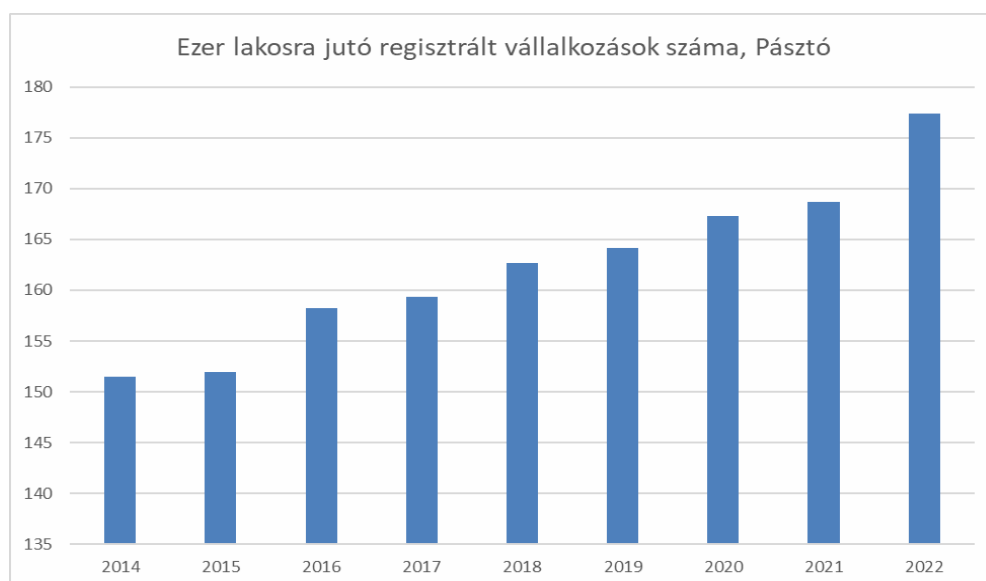
Forrás: KSH

A munkaerőpiacon érződik a főváros és agglomerációjának közelsége, de Gyöngyös térsége is komoly vonzerővel bír. Pásztó városában 2022-ben 4.145 főt foglalkoztattak a gazdasági szervezetek, intézmények. A foglalkoztatottak 57%-a volt helyben lakó és helyben dolgozó (2.356 fő). A más településre dolgozni járó ingázók aránya jelentős, 43% (1.797 fő). Csaknem ugyanennyien vannak, akik máshonnan járnak be Pásztóra dolgozni.

Forrás: KSH

A vállalkezési aktivitást az ezer lakosra jutó regisztrált vállalkozások számának változásával tudjuk bemutatni, amelyről 2014-2022 vonatkozásában áll rendelkezésre adat. A vizsgált nyolc éves időszakban a regisztrált vállalkozások száma 17%-kal nőtt. A növekedési tendencia 2022-ben kapott látható lendületet a Covid időszaka után.

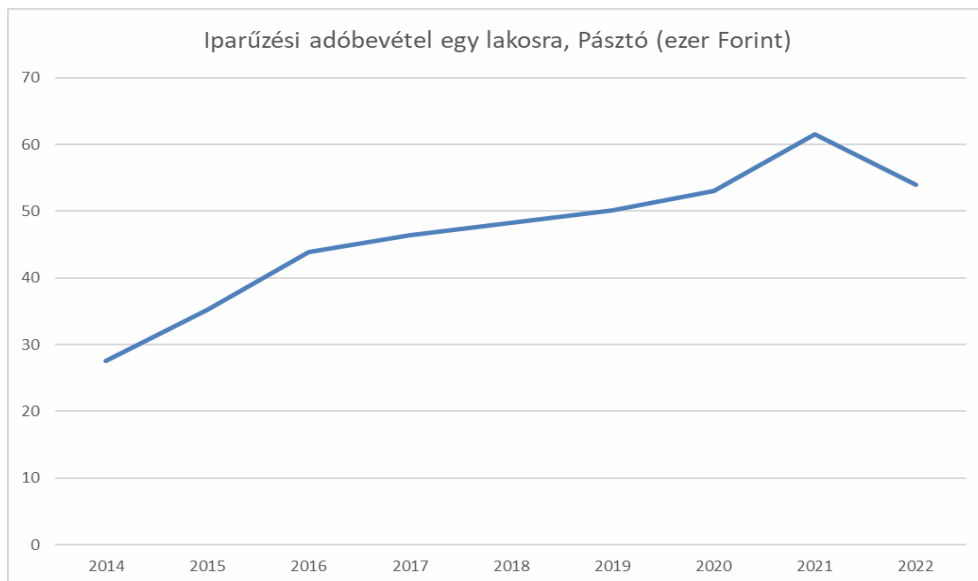

Forrás: TeIR

A KSH adatai szerint 2022-ben a regisztrált helyi vállalkozásoknak 21%-a működik az iparban, vagy az építőiparban. A legtöbb vállalkozás ezen belül – 143 db – az építőiparban érdekelt, ezt követi a feldolgozóipar 86 db bejegyzett szervezettel.

A helyi gazdaságban a szolgáltatások aránya a meghatározó. A legtöbb regisztrált vállalkozás ingatlanügyletekkel (199 db), kereskedelemmel (159 db) és műszaki tevékenységgel (139 db) foglalkozik.

A helyi gazdaság teljesítményéről képet kaphatunk az egy főre eső helyi iparüzési adóbevétel számaiból. A grafikonon látszik, hogy 2014-2021 között a bevételek folyamatosan növekedtek, 2022-ben következett be visszaesés. Feltételezhetjük, hogy a helyi vállalkozások bevételeire hatással volt a Covid világjárvány, és a trend ezt tükrözi.

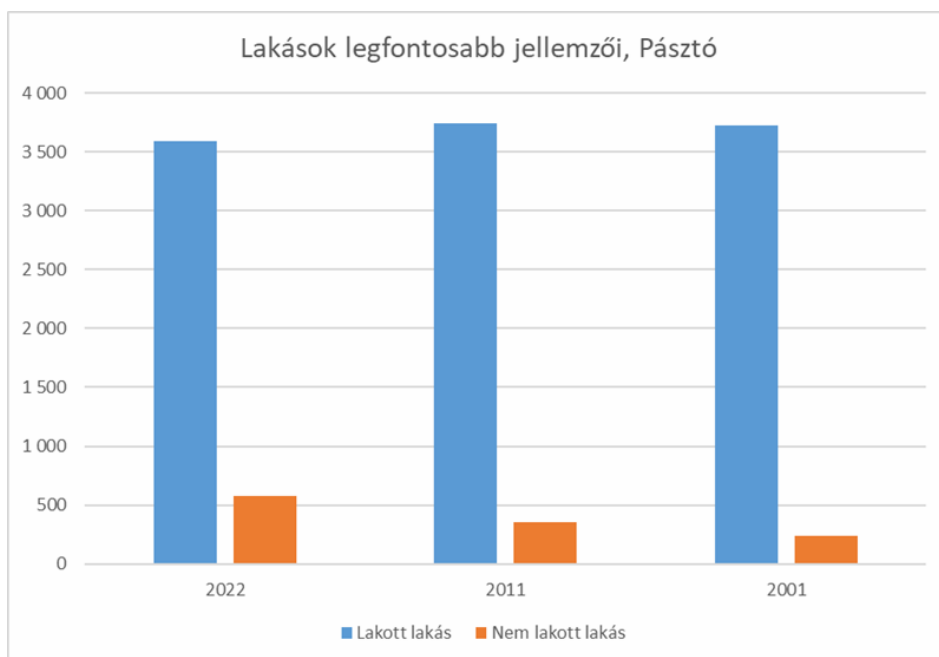

Forrás: TeIR

VÁROSI ÉLETTÉR

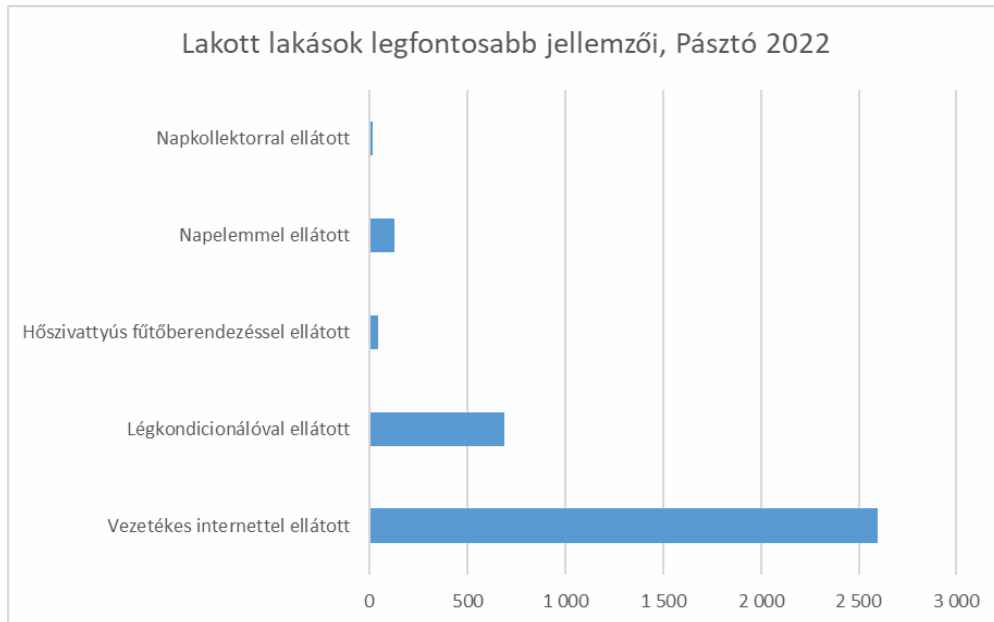
A városi élettér vizsgálatánál először visszanyúlunk a népszámlálás feldolgozott települési adataihoz.

Elsőként nézzük meg a városban lévő lakások számát, helyzetét. Érdekes tendenciát figyelhetünk meg, mégpedig azt, hogy Pásztón a lakások száma összességében nőtt 3.964-ről 4.170-re, azonban növekvő arányt foglalnak el a nem lakott lakások (2022-ben 581 db). A nem lakott lakások 2001-ben 6%-os arányt képviseltek, míg 2022-ben 14%-osat. Ez részben magyarázható a lakosság csökkenésével, illetve azzal, hogy a népesség elöregedése miatt számos lakásból kihaltak.

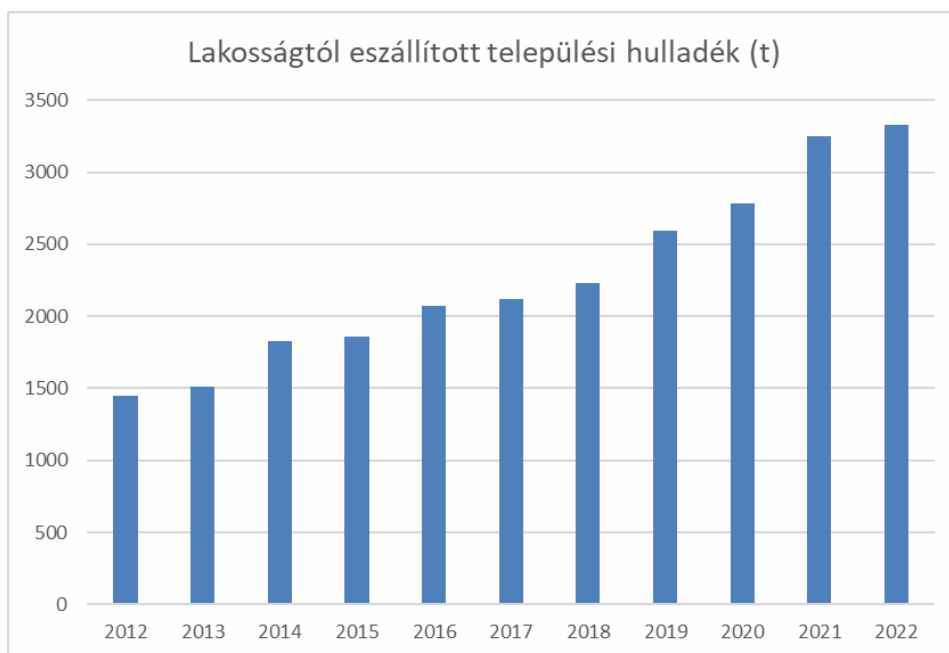
Forrás: KSH

A lakott lakások legfontosabb jellemzői esetén a vezetékes internet, légkondicionáló, hőszivattyús fűtés, napelem és napkollektor ellátottságot mérték fel a népszámlálás során. Pásztón az internet terjedt el leginkább, a lakások 72%-ában van jelen a világháló. Lakossági napelem 129 db magáningatlanban van jelen, amely az összes lakott lakásnak kevesebb, mint 4%-a. Hőszivattyús fűtőberendezés 42 db, napkollektor 16 db ingatlanban található meg.

Forrás: KSH

Az általános jólétre közvetett módon következtethetünk a városban keletkező lakossági hulladék mennyiségéből. A 2012 és 2022 között eltelt időszakban a lakosságtól elszállított települési hulladék mennyisége 61%-kal nőtt. 2022-ben 3.330 tonna hulladékot termeltek a pásztói háztartások. Míg 2012-ben nem volt szelektív hulladékgyűjtés, 2022-ben már lakosonként 0,05 tonna elkülönítetten kezelt hulladékot szállítottak el.

Forrás: TeIR

A fentiekben vizsgált adatokból Pásztó város helyzetére vonatkozóan számos következtetést levonhatunk.

Pásztón a demográfiai folyamatok hasonlóak az országoshoz, a lakosság csökken, előregedő tendenciát mutat. A családalapítás kitolódik, a vállalt gyermekek száma csökken. A lakosság képzettségi szintje ugyanakkor folyamatosan nőtt, egyre kevesebb a 8 általános iskolai végzettséget el nem érő személy. A képzettségi szint javulása jól visszatükröződik a munkaerőpiaci folyamatokban is, hiszen a munkanélküliek száma 2001 óta közel a felére csökkent. A regisztrált vállalkozások számának növekedése hozzájárult a munkalehetőségek bővüléséhez, a helyi iparüzési adóbevételek emelkedéséhez. A fővárosi agglomeráció útfejlesztésnek köszönhető közelebb kerülését jól mutatja az ingázók magas aránya. Nem véletlen, hogy a fővárosba busszal utazóknak P+R parkolókat kellett létrehozni.

Pásztón az életszínvonal folyamatosan nő, melyet jól tükröz a foglalkoztatásbővüléssel járó jövedelemszint emelkedés, a lakossági hulladék mennyiségének növekedése. Fontos, hogy a lakosság környezettudatossága tovább növekedjen, bővüljön a megújuló energiaforrások használata, szélesebb körben terjedjen el a szelektív hulladékgyűjtés.

A jövő szempontjából meghatározó, hogy a város a továbbiakban jól ki tudja használni a budapesti agglomeráció közelségét, illetve annak folyamatos bővülését. Ez hozzásegítheti a települést ahhoz, hogy lelassuljon a lakosság öregedési folyamata, és lakottá váljanak a növekvő számban jelenlévő üres lakások, illetve tovább bővüljön a helyi gazdaság.

1. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

1.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

Pásztó Városi Önkormányzat Képviselőtestülete a 185/2018. (VI.28.) számú határozatával elfogadta Pásztó Településfejlesztési Koncepcióját, a helyi önkormányzat településpolitikai elképzeléseinek, célkitűzéseinek olyan összefoglaló dokumentumát, amely a település természeti, társadalmi, gazdasági, műszaki és környezeti adottságait figyelembe véve meghatározza a helyi önkormányzat településrendezési cselekvési programját, a város jövőképét.

Legyen Pásztó az a település, ahol a helyi lakosság úgy érezheti, hogy megbecsülik!
Legyen Pásztó az a település, ami biztonságot és megélhetést biztosít a helyiek számára!
Legyen Pásztó az a település, amire igazi otthonként tudnak tekinteni a helyiek!
Legyen Pásztó az a település, ami a jelenben sem feledkezik el a jövőjéről!

Alapvető cél, hogy a Pásztón élők életkörülményei, megélhetési viszonyai, a munkához, oktatáshoz, kultúrához való hozzáférés lehetőségei, a komfortos, esztétikus és egészséges környezet - a fejlesztési erőforrások felélése nélkül, a természeti értékek megőrzése mellett jelentősen és fenntartható módon - javuljanak.

Stratégiai célok: integrált jellegű célok, olyanok, melyek eléréséhez több tematikus/ágazati jellegű tevékenység koordinált végrehajtása szükséges.

1. A népességmegtartó képesség javítása, a városi kötődés fokozása, az esélyegyenlőség és társadalmi szolidaritás erősítése

Megoldandó problémák:

- a folyamatos népességcsökkenés;
- a negatív vándorlási egyenleg;
- az elöregedés gyorsulása;
- a magas munkanélküliség és az alacsony foglalkoztatottság;
- a társadalmi és a városszerkezetből adódó térbeli szegregációs problémák;
az alacsony képzettség;
- a növekvő számú időskorú népesség ellátásának nehézségei;
- a leszakadó társadalmi rétegek integrációja;
- a nemek esélyegyenlősége még tovább javítható;
- a fogyatékkal élők esélyegyenlősége még nem mindig kielégítő.

2. A gazdaság versenyképességének növelése, munkahelyteremtés, turizmusfejlesztés

Megoldandó problémák:

- kevés a tőkeerős, sok munkahelyet biztosító nagyobb vállalkozás,
- a foglalkoztatottság az országos szint alatt van,
- a városi munkaerő képzettségi szintje alacsony, még nem elegendő ahhoz, hogy célirányosan fokozni lehessen új innovatív, fejlett technológiával rendelkező vállalkozások városba vonzását, ugyanakkor a helyi gazdaság nem eléggé vonzó a magasan kvalifikált népesség megtartásához,
- a turizmus az adottságokhoz képest még nem kellően kiaknázott

3. Városi arculatépítés, környezetfejlesztés és ökonomikus területgazdálkodás

Megoldandó problémák:

a városi vonzerő alacsony, a népesség megtartásához nem elégséges ereje, az alulhasznosított és használaton kívüli területek az esztétikai káron túl a városüzemeltetés hatékonyságát is rontják;

4. Felkészülés a klímaváltozásra, a megújuló energiaforrások kihasználásának bővítése, a természeti értékek megőrzése

Megoldandó problémák:

- a pásztoi épületek energiaracionalizálása lassan halad, a napenergia hasznosítása a lehetőségektől elmarad;
- az időjárás szélsőségei (aszály, egyenetlen csapadékeloszlás, kiugróan magas hőmérséklet) egyre nagyobb számban/arányban mutatkoznak éves szinten

Horizontális célok:

A hosszú távú célok mellett a fejlesztési célokkal párhuzamosan ún. horizontális célok is megjelennek. Ezen célok legfontosabb jellemzői: mindenhol, ahol csak lehet, érvényesíteni kell őket; minden fejlesztési célban integráltan megjelenik.

- Fenntarthatóság: A településfejlesztés során kiemelkedő feladat a fenntarthatóság alapelveinek figyelembevétele. A fenntartható településfejlesztés feltételezi a társadalmi, gazdasági és környezeti fenntarthatósági szempontok érvényesítését, illetve ezek összhangját.
- Esélyegyenlőség: esélyegyenőség biztosítása, egyenlő bánásmód elve
- Környezetvédelem: környezettudatos fejlesztések tervezése és megvalósítása, környezeti hatások elemzése

1.2. A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása

Jövőkép	Legyen Pásztó az a település, ahol a helyi lakosság úgy érezheti, hogy megbecsülik őket!	Legyen Pásztó az a város, ami a biztonságot és megélhetést biztosít a helyiek számára!	Legyen Pásztó az a település, amire igazi otthonként tudnak tekinteni a helyiek!	Legyen Pásztó az a település, ami a jelenben sem feledkezik el a jövőjéről!
Hosszú távú átfogó cél	C1. Támogató és értékteremtő Pásztó	C2. Prosperáló és sikerorientált Pásztó	C3. Élettel teli és zöld Pásztó	C4. Felelős és fenntartható Pásztó
Stratégiai cél	A népességmegtartó képesség javítása, a városi kötődés fokozása, az esélyegyenlőség és társadalmi szolidaritás erősítése	A gazdaság versenyképességének növelése, munkahelyteremtés, turizmusfejlesztés	Városi arculatépítés, környezetfejlesztés és ökonomikus területgazdálkodás	Felkészülés a klímaváltozásra, a megújuló energiaforrások kihasználásának bővítése, a természeti értékek megőrzése
Operatív célok	<ul style="list-style-type: none"> - A város vonzerejének növelése a népesség megtartása érdekében, - Lakosság életminőségének javítása - Együttműködő, aktív társadalom megteremtése - Településrészek összetartó erejének erősítése - Helyi hagyományok fenntartása, népszerűsítése - Közszolgáltatások és a humán infrastruktúra fejlesztése - Szolgáltatások, programkínálat, sportolási, kulturális, szabadidős lehetőségek bővítése - Lakhatási lehetőségek javítása - Társadalmi összetartozás és szolidaritás erősítése - Hátrányos helyzetű rétegek társadalmi felzárkóztatása, fogyatékkal élők integrálása 	<ul style="list-style-type: none"> - A helyi gazdaság erősítése, gazdasági versenyképesség fokozása - Megerősödött vállalkozói szféra megteremtése - Gazdasági infrastruktúra fejlesztése - Gazdasági szereplők számára kedvező feltételek és területek biztosítása - Vállalkozások betelepülésének támogatása, befektetések ösztönzése - Gazdasági együttműködések kialakítása, fejlesztési elképzelések összehangolása - Foglalkoztatási lehetőségek bővítése a munkahelyek számának és minőségének növelésével - Kezdő vállalkozások támogatása képzéssel, tanácsadással, mentorálással, inkubáció - Turisztikai infrastruktúra és programkínálat erősítése - Idegenforgalmi- és turisztikai szolgáltatások minőségi fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> - Épített környezet fejlesztése egységes arculat mentén - Alulhasznosított és használaton kívüli ingatlanok hasznosítása, funkcióváltásának támogatása - Települési infrastruktúra fejlesztése - Településszerkezet, gazdaságos területhasználat és területfenntartás kialakítása - Természeti környezet fenntartása - Városi növényzetintenzitás növelése - Fenntartható közlekedési feltételek kialakítása - Közbiztonság javítása 	<ul style="list-style-type: none"> - Önkormányzati intézmények energetikai korszerűsítése - A magántulajdonú lakásállomány energetikai korszerűsítésének ösztönzése - Megújuló energiahasználat arányának növelése - Okos város kialakítása - Zöldfelületi hálózat erősítése, gépjármű-közlekedési szükséglet mérséklése - Víztakarékoság, vízelvezetés fejlesztése - Lakosság környezet- és klímatudatosságának fokozása

2. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

2.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklása

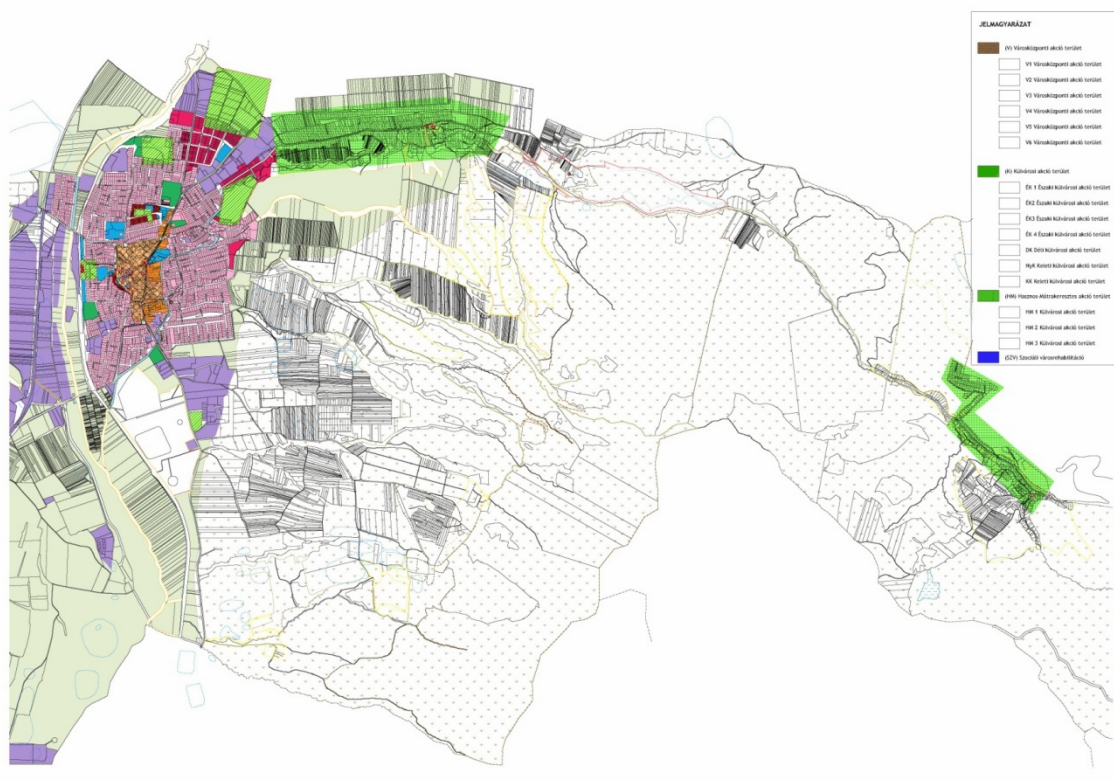
A 2021. évi XXXIX. törvény értelmében a fejlesztési akcióterület a település közigazgatási területén belül lehatárolt, a rövid-, közép- és hosszú távú fejlesztési célok megvalósítását szolgáló területegység.

A városi területek eltérő adottságait és lehetőségeit figyelembe véve Pásztó városban az alábbi akcióterületek kerültek kijelölésre:

- Városközpont akcióterület (V)
- Külvárosi akcióterületek (K)
 - Észak-Külvárosi akcióterület (ÉK)
 - Dél-Külvárosi akcióterület (DK)
 - Nyugat-Külvárosi akcióterület (NyK)
 - Kelet-Külvárosi akcióterület (KK)
- Szociális városrehabilitációs akcióterület (SZV)
- Hasznos-Mátrakeresztes akcióterület (HM)

A lehatárolt akcióterületen túl vannak olyan fejlesztések, melyek az egész várost, vagy több városi területet érintenek (E).

Az akcióterületeket a város egészére kiterjedő átnézeti vázlaton, együttesen és sémászerűen ábrázoltuk.

A kijelölt akcióterületek részletes bemutatása:

Városközpont akcióterület (V)

A város történeti, igazgatási és kulturális központja. A legtöbb közhivatal, kulturális- és oktatási közintézmény, a kereskedelem és vendéglátás, a szakbolt hálózat és a vendéglátóhelyek, turisztikai vonzerők jelentős része itt helyezkedik el. A középkori műemléki terület és környéke történeti beépítése, egységes és vonzó arculata és az ápoltsági, esztétikus központi zöldterületek emblemikus jelentőségűek. Itt található Pásztó műemlékeinek jelentős része és a helyi karaktert biztosító, helyi védettségű épületek közül is több itt helyezkedik el. A városközpont helyzete ma valamennyi városrész között a legjobb, népességének korösszetétele, iskolázottsága és foglalkoztatottsági szintje is a városi átlag fölötti.

Az itt található értékek megőrzése és továbbfejlesztése minden városlakónak elemi érdeke, mert életkörülményeit, településhez való kötődését ezáltal is javítani tudja. Az ide látogatóknak pedig növekvő vonzerőt jelent, hozzájárul a turistaforgalom fellendítéséhez, és ezzel a városban élők életkörülményeit a munkalehetőségek növekedésével, az ellátottsági viszonyok fejlődésével tovább javítja.

Külvárosi akcióterületek (K)

Pásztó központi belterületének városközpontot körülvevő részét képezik a külvárosi akcióterületek, melynek területén zömében gazdasági funkciót ellátó területek találhatók, de lakóterületeket és intézményeket is találunk. Fejlesztés szempontjából ez az akcióterület elsősorban a település gazdasági versenyképességéhez járulhat jelentősen hozzá, hiszen a területen található a város főbb gazdasági területei. Tekintettel a térben egymástól elkülönülő területekre a Külvárosi akcióterületek (K) besorolás további 4 kisebb akcióterületre került felosztásra. (Észak-Külvárosi akcióterület (ÉK), Dél-Külvárosi akcióterület (DK), Nyugat-Külvárosi akcióterület (NyK), Kelet-Külvárosi akcióterület (KK))

Szociális városrehabilitációs akcióterület (SZV)

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012 (XI.8.) Kormányrendelet 10. mellékletében meghatározott szegregációs mutatók alapján a terület szegregátumnak minősül. A területen a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül, és a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül mutatók értéke meghaladja a Kormányrendeletben előírt értéket.

Hasznos-Mátrakeresztes akcióterület (HM)

Hasznos-Mátrakeresztes akcióterület településszerkezetiileg egymástól és a várostól fizikailag különálló városrészeket foglal magában. Mindkét érintett településrész jellemzője a fogyó lakosságszám és az itt lakók átlagéletkorának növekedése. Adottságaikból adódóan hasonló stratégiai célok, területek fejlesztésével növelhető a terület népességmegtartó ereje és a helyi identitás fejlesztése.

2.2. Az egyes akcióterületeken megvalósításra kerülő fejlesztések bemutatása

A Területfejlesztési Konceptióban és jelen dokumentumban is meghatározott hosszú- és középtávú célok teljesüléséhez ebben a fejezetben nem csak a jövőbeni fejlesztések kerülnek bemutatásra, hanem az elmúlt években elért eredmények is, hiszen az Önkormányzat célja nem a pontszerű beavatkozások megvalósítása, hanem a komplex szemléletű városfejlesztés. A tervezett fejlesztések szoros szinergiában vannak a korábban megvalósított projekkel.

2.2.1 A 2014-2020 között a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programból (TOP) megvalósult fejlesztések akcióterületenkénti bemutatása

Városközpont akcióterület (V):

Az akcióterületen belül megvalósult fejlesztési területek:

V1 - A történeti városrész rehabilitációjának D-i irányú folytatása, városközpont funkcióbővítő felújítása, arculatjavítása; a Monostor malom és környéke rekonstrukciója; a Rajeczky ház és a műemléki híd rekonstrukciója; a turisztikai szolgáltatások bővítése, utcabútorozás, pihenőhelyek létesítése **„Varázsvölgy Pásztón” – TOP-1.2.1-15-NG1-2016-00018**

V2 - A műemléki épületek aktív bevonása a programkínálatba, interaktív múzeum kialakítása, a zöldfelületek gazdagítása, fedett sétány kialakítása, utcabútorozás, pihenőhelyek létesítése **Pásztó – Zsigmond király városa – TOP-1.2.1-16-NG1-2019-00017**

V3 - Városközponti zöldfelületek rendezése, szabadidős-, sport- és rekreációs-területek kialakítása, autóparkolók kialakítása, pihenő és játszóhelyek kialakítása - **Hunyadi udvar zöldterületi rendezése, multifunkciós sportpálya kialakítása Pásztó környezetfejlesztése – Zöld város kialakítása – TOP-2.1.2-15-NG1-2016-00006**

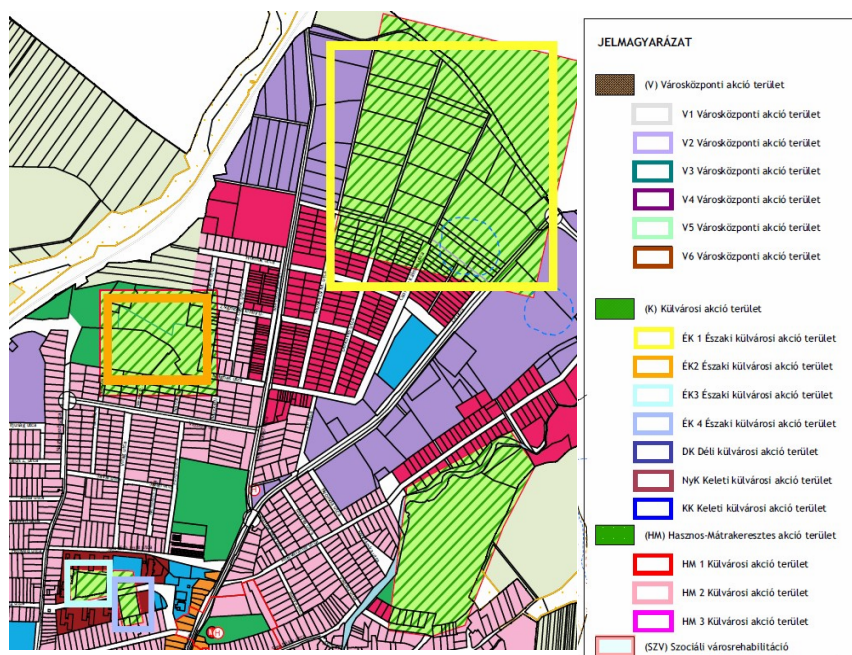
V4 - Városközponti zöldfelületek rendezése, szabadidős-, sport- és rekreációs-területek kialakítása, autóparkolók kialakítása, pihenő és játszóhelyek kialakítása - *Stromfeld udvaron pihenő és játszóhelyek kialakítása Pásztó környezetfejlesztése – Zöld város kialakítása – TOP-2.1.2-15-NG1-2016-00006*

V5 - Városközponti zöldfelületek rendezése, szabadidős-, sport- és rekreációs-területek kialakítása, autóparkolók kialakítása, pihenő és játszóhelyek kialakítása - *Piac fejlesztése Pásztó környezetfejlesztése – Zöld város kialakítása – TOP-2.1.2-15-NG1-2016-00006*

V6 - Az Idősek Klubja felújítása, korszerűsítése *Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése – A pásztói Idősek Klubja felújítása, korszerűsítése – TOP-4.2.1-16-NG1-2019-00002*

Külvárosi akcióterület (K):

Észak-Külvárosi akcióterület (ÉK)

Az akcióterületen belül megvalósult fejlesztési területek:

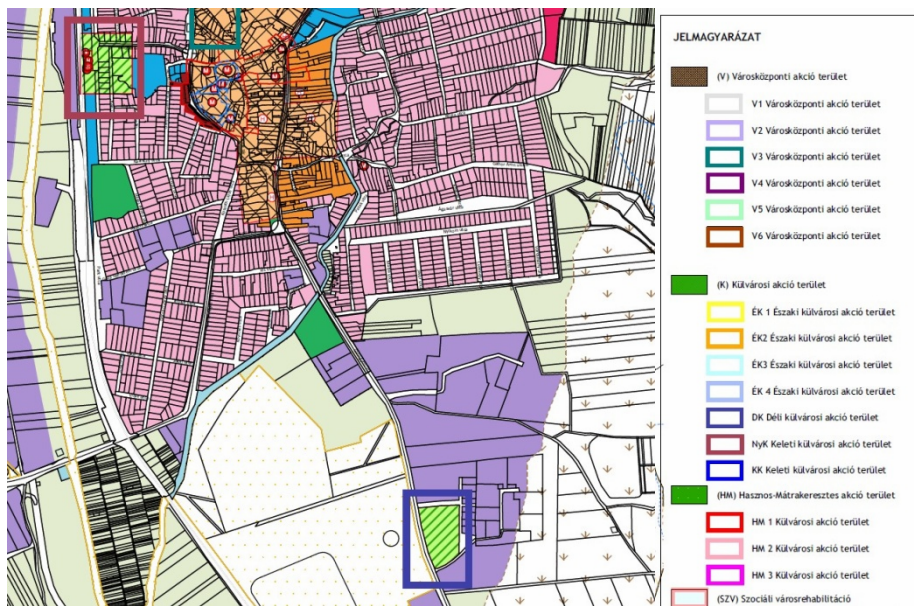
ÉK1 - Északi iparterület alpinfrastruktúra kialakítása, vízvezeték, szennyvízcsatorna, gázvezeték kiépítése a gazdasági telephely kínálat biztosítása érdekében *Északi iparterület infrastrukturális fejlesztése- TOP-1.1.1-15-NG1-2016-00010*

ÉK2 - Strand környéki közterületek rendezése – Csúszdapark kiépítése *Pásztó környezetfejlesztése – Zöld város kialakítása – TOP-2.1.2-15-NG1-2016-00006*

ÉK3 - Bölcsőde kialakítása az óvoda épületében *A pásztói bölcsőde kialakítása – TOP-1.4.1-15-NG1-2016-00017*

ÉK4 - Új bölcsőde építése *Új bölcsőde kialakítása Pásztón – TOP-1.4.1-19-NG1-2019-00002*

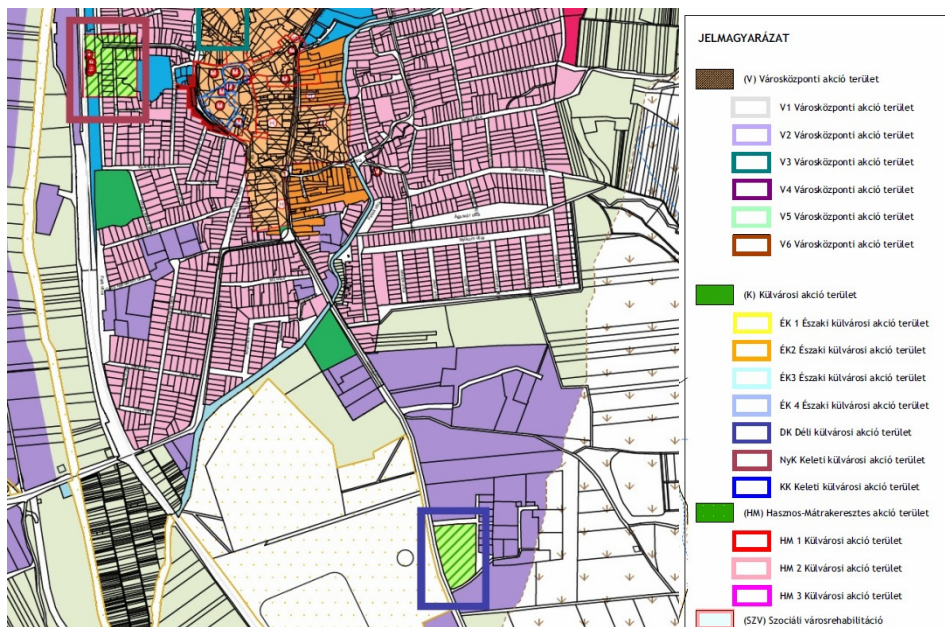
Dél-Külvárosi akcióterület (DK):

Az akcióterületen belül megvalósult fejlesztési területek:

DK1 - Déli iparterület kialakítása, alpinfrastruktúra kiépítése, az iparterület közötti és kerékpáros kapcsolatának kiépítése, az iparterület bővítési lehetőségeinek feltárása
Ipari csarnok fejlesztése a Déli iparterületen – TOP-1.1.1-16-NG1-2018-00008

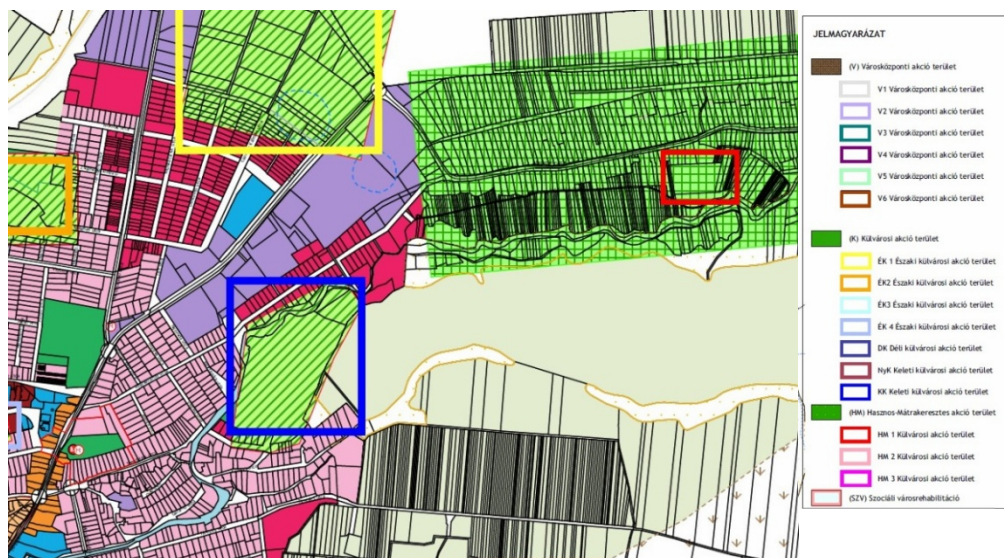
Nyugat-Külvárosi akcióterület (NyK):

Az akcióterületen belül megvalósult fejlesztési területek:

NyK1 - Vasútállomás környékének közterületi rendezése **Pásztó környezetfejlesztése – Zöld város kialakítása – TOP-2.1.2-15-NG1-2016-00006**

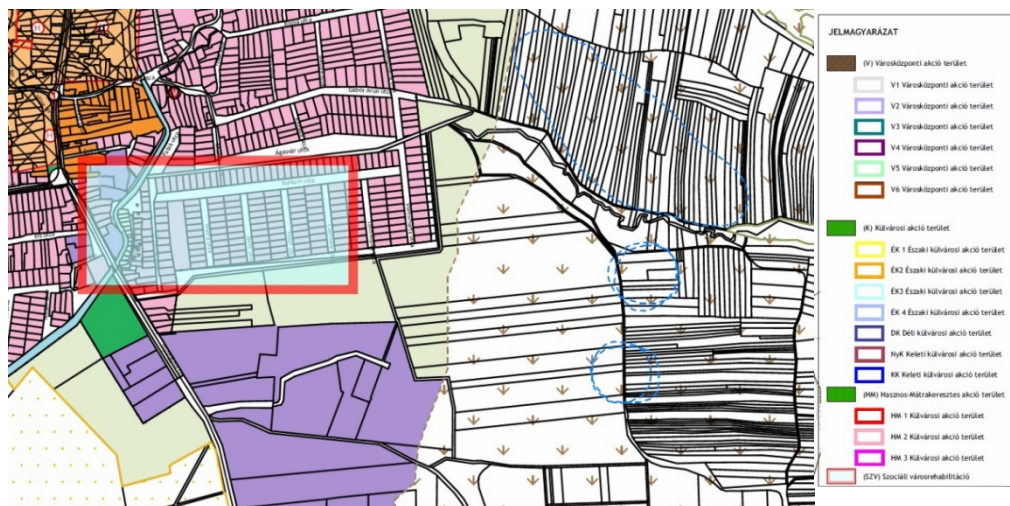
Kelet-Külvárosi akcióterület (KK):

Az akcióterületen belül megvalósult fejlesztési területek:

KK1 - Kishegyi szabadidőpark rehabilitációja **Pásztó környezetfejlesztése – Zöld város kialakítása – TOP-2.1.2-15-NG1-2016-00006**

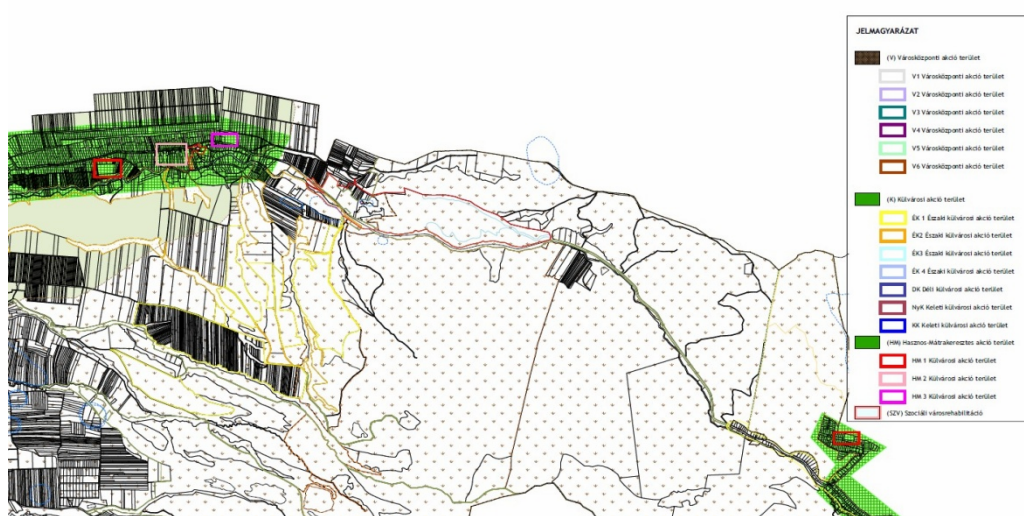
Szociális városrehabilitációs akcióterület (SZV):

Az akcióterületen belül megvalósult fejlesztési területek:

SZV1- Szegregátum és környezetének fejlesztése **Integrációs közösségfejlesztése Pásztón – TOP-5.2.1-15-NG1-2016-00002**

Hasznos-Mátrakeresztes akcióterület (HM):

Az akcióterületen belül megvalósult fejlesztési területek:

HM1- Városi aktív rekreációs területek, nyitott és zárt közösségi terek kialakítása, fedett színpad létrehozása, öltöző épület kialakítása **Zöld város fejlesztések Hasznoson és Mátrakeresztesen – TOP-2.1.2-16-NG1-2018-00005**

HM2- Művelődési Házak energetikai korszerűsítése; Hasznosi Művelődési Ház felújítása, Mátrakeresztes Művelődési Ház felújítása **Pásztó-Hasznos Művelődési Ház energetikai korszerűsítése – TOP-3.2.1-16-NG1-2017-00059, Pásztó Mátrakeresztes Művelődési Ház korszerűsítése - TOP-3.2.1-16-NG1-2017-00060**

HM3- Hasznos orvosi rendelő és orvosi szolgálati lakás korszerűsítése **Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése – Pásztó-Hasznos házi orvosi rendelő felújítása, korszerűsítése TOP-4.1.1-16-NG1-2019-00001**

Az akcióterületeken kívül végrehajtott, az egész várost vagy több városrészt érintő fejlesztések (E):

E1 - Vállalkozások munkahely teremtési kezdeményezései, önfoglalkoztatóvá válás biztosítása, a helyi munkaerő munkavállalási lehetőségeinek javítása, munkaadói igény szerint, képzési támogatás igénylése **Nógrádi Szabad Vállalkozási Zóna helyi foglalkoztatási paktum TOP-5.1.2-15-NG1-2016-00002**

E2 – Egymás iránti felelősségtudat fejlesztése, helyi közösségi konfliktusok megoldása a helyi civil társadalom felkarolásával, civil aktivitás növelése, önkéntesség általános elfogadtatása **Helyi identitás és kohézió erősítése a Zagyva mentén TOP-5.3.1-16-NG1-2017-00003**

E3 – A városi kerékpárút hálózat egyes szakaszainak megépítése (hivatásforgalmi és turisztikai hasznosításra egyaránt) **Zagyva völgyi kerékpárút építése Bátorterenyre és Pásztó között TOP-3.1.1-15-NG1-2016-00004, Zagyva völgyi kerékpárút építése Pásztó és Szurdokpüspöki között TOP-3.1.1-16-NG1-2017-00002**

Fejlesztések részletes bemutatása:

Városközpont akcióterület (V):

V1 jelű fejlesztési terület: a történeti városrész rehabilitációjának déli irányú folytatása „Varázsvölgy Pásztón” – TOP-1.2.1-15-NG1-2016-00018

A projekt megvalósításával több helyszínen, a Pásztói Múzeum, a Csohány Galéria és az Oskolamester Háza közvetlen közelében, „Varázsvölgy” elnevezéssel interaktív turisztikai komplexum került kialakításra. A projekt egymásra épülő, egymást kiegészítő és így a látogatást folyamatában támogató elemekből épül fel. A középkori malom (ún. Szalay malom) műemléki állagmegóvása, bemutathatóvá tétele, a műemlék közvetlen közelében szabadtéri színpad, nyílt közösségi tér létrehozása, a Kossuth utcában álló Rajeczky ház felújítása, kávézó kialakítása valósult meg, továbbá eszközök beszerzése is a projekt részét képezte. A turisztikai attrakció látogatóinak fogadására a Szent Imre téren parkoló létesült.

V2 jelű fejlesztési terület: a műemléki épületek aktív bevonása a programkínálatba „Pásztó – Zsigmond király városa” – TOP-1.2.1-16-NG1-2019-00017

A Pásztó történelmi városközpontjában található középkori hangulatú „Romkert” területén, az ott lévő épületegyüttes adottságaira építve - azokat megújítva és továbbfejlesztve - egy attraktív, nagy turisztikai vonzerővel bíró, változatos programokat és szolgáltatásokat nyújtó komplex beruházás valósult meg. A beruházás központi részeként a történelmi városrészben található Csohány Galéria és Gaál István emlékház épületei kerültek teljes körűen megújításra, valamint további kiállítási eszközök beszerzése is a projekt részét képezte.

V3 jelű fejlesztési terület: városközponti zöldfelületek rendezése - Hunyadi udvar zöldterületi rendezése, multifunkciós sportpálya kialakítása Pásztó környezetfejlesztése – Zöld város kialakítása – TOP-2.1.2-15-NG1-2016-00006

A projekt megvalósításával Pásztó 6 területén történtek környezetfejlesztési beruházások. A városközpontban található Hunyadi udvarban (hrsz. 2388/17) az alábbi fejlesztések történtek: zöldfelület rendezése, megújítása, növénytelepítés, multifunkcionális sportpálya (kézi-és kosárlabda, futball, labdafogó kerítéssel körbevéve); kültéri fitness- és tornapálya; 200 m-es futópálya, járdák, parkolók, zöldfelülethez kapcsolódó utak felújítása; pihenőfelületek (burkolt és burkolatlan) felújítása, kialakítása; kutya-futtató (kerítéssel védett); vízelvezetés; utcabútorok kihelyezése; közvilágítás fejlesztése.

V4 jelű fejlesztési terület: városközponti zöldfelületek rendezése - Stromfeld udvaron pihenő és játszóhelyek kialakítása Pásztó környezetfejlesztése – Zöld város kialakítása – TOP-2.1.2-15-NG1-2016-00006

A projekt megvalósításával Pásztó 6 területén történtek környezetfejlesztési beruházások. A városközpontban elhelyezkedő Stromfeld udvarban (hrsz. 1809/1) az alábbi fejlesztések történtek: zöldfelület rendezése, megújítása, növénytelepítés; meglévő játszótér fejlesztése, járdák, parkolók, zöldfelülethez kapcsolódó utak felújítása, vízelvezetés, pihenőfelületek kialakítása, parkberendezések elhelyezése, utcabútorok kihelyezése.

V5 jelű fejlesztési terület: városközponti zöldfelületek rendezése - Piac fejlesztése Pásztó környezetfejlesztése – Zöld város kialakítása – TOP-2.1.2-15-NG1-2016-00006

A projekt megvalósításával Pásztó 6 területén történtek környezetfejlesztési beruházások. A városközpontban található Városi Piac területén (hrsz. 1407) az alábbi fejlesztések történtek: piac épületének felújítása, nyitott árustandok lefedése, árustandok számának bővítése

(gazdaságélénkítő tevékenység), növényfav telepítése, parkolók megújítása; utcabútorok kihelyezése; közvilágítás kiépítése, vízelvezetés.

V6 jelű fejlesztési terület: Az Idősek Klubja felújítása, korszerűsítése Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése – A pásztói Idősek Klubja felújítása, korszerűsítése – TOP-4.2.1-16-NG1-2019-00002

A projekt lebonyolításával a 3060 Pásztó, Csillag tér 16. szám alatt működő Idősek Klubjának helyet adó, infrastruktúráját tekintve elavult és leromlott állapotú épület korszerűsítése valósult meg.

Az Európai Unió támogatás segítségével többek között a nyílászárók cseréjére, az épület homlokzatainak hőszigetelésére, a tetőfedés teljes cseréjére, a belső terek festésére, új padló és falburkolatok elkészítésére, valamint az épületvillamosági- és épületgépészeti rendszerek teljes felújítására, korszerűsítésére került sor. A kor követelményeinek megfelelően az épület akadálymentes megközelítése is megvalósult, és az idősek gondozására szolgáló akadálymentes mosdó kialakításával az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítottá vált.

A fejlesztés részét képezte az infrastrukturális szolgáltatások javítását és minőségi ellátását célzó eszközbeszerzés. Többek között egy 9 személyes kisbusz beszerzése valósult meg, amely a nappali ellátásban részesülő, fogyatékossgal élő és mozgásában korlátozott idős személyek szállításánál jelent rendkívül nagy segítséget.

Külvárosi akcióterület (K):

Észak-Külvárosi akcióterület (ÉK)

ÉK1 jelű fejlesztési terület: Északi iparterület alpinfrastruktúra kialakítása, vízvezeték, szennyvízcsatorna, gázvezeték kiépítése a gazdasági telephely kínálat biztosítása érdekében Északi iparterület infrastrukturális fejlesztése- TOP-1.1.1-15-NG1-2016-00010

A beruházásban egy 10 hektáros, teljes infrastruktúrával ellátott terület vált beépíthetővé a vállalkozások számára a volt Palóc Csárda környékén. Elkészült a szennyvíz- és csapadékcatorna-, a gázelosztó vezeték-, a közvilágítási és a hírközlési hálózat, valamint egy közép feszültségű elektromos légvezeték-hálózat is kiépült. Az ipari terület megközelítéséhez új, aszfaltozott utak is épültek, köztük egy elkerülő út, amely a mátraszőlősi bekötőútról csatlakozik a 21-es főúthoz.

ÉK2 jelű fejlesztési terület: Strand környéki közterületek rendezése – Csúszdapark kiépítése Pásztó környezetfejlesztése – Zöld város kialakítása – TOP-2.1.2-15-NG1-2016-00006

A projekt megvalósításával Pásztó 6 területén történtek környezetfejlesztési beruházások. A város északi részén található Strand környezetében (Csúszdapark - hrsz. 2801/8) az alábbi felújítások történtek: zöldfelület rendezése, megújítása, növénytelepítés; tornapálya kialakítása, extrém sporteszközök, csúszdák telepítése, járdák, parkolók, zöldfelülethez kapcsolódó utak felújítása, akadálymentesítése; pihenőfelületek (burkolt és burkolatlan) felújítása, kialakítása; vízelvezetés; utcabútorok kihelyezése; közvilágítás fejlesztése.

Dél-Külvárosi akcióterület (DK)

DK1 jelű fejlesztési terület: Déli iparterület kialakítása, alpinfrastruktúra kiépítése, az iparterület közúti és kerékpáros kapcsolatának kiépítése, az iparterület bővítési

lehetőségeinek feltárása Ipari csarnok fejlesztése a Déli iparterületen – TOP-1.1.1-16-NG1-2018-00008

A projekt megvalósításával a 0124/1 helyrajzi számú önkormányzati tulajdonban lévő 8896 m²-es területen létrejött egy körbekerített telephely, illetve felépült egy 480 m²-es csarnok, amely a foglalkoztatási lehetőségek bővítéséhez és a gazdaság fellendítéséhez járul hozzá helyi szinten, illetve Pásztó szűkebb vonzáskörzetében.

A projekt megvalósításával a kedvező vállalkozói- és minőségi munkakörnyezet kialakítása, a terület vonzásának és versenyképességének javítása, illetve hosszú távon a lakosság népességmegtartó- és népességvonzó feltételeinek megteremtése kerültek megfogalmazásra fejlesztési célként.

A fejlesztés eredményeképpen megépült csarnok sokoldalú használhatóságot biztosít, melyek a projektben megfogalmazott célok elérését szolgálják:

egyrészt a helyben és a Pásztó környéki területeken működő mikro- és kisvállalkozások lehetőségeinek bővítése, melyeknek igénybe vehető telephelyet kínál;

másrészt új befektetők, vállalkozások területre csábítása;

továbbá kezdő vállalkozások részére induló telephelyként szolgálhat, biztosítva számukra a megfelelő infrastrukturális ellátottságot és a minőségi munkakörnyezet feltételeit.

Nyugat-Külvárosi akcióterület (NyK)

NyK1 jelű fejlesztési terület: Bölcsőde kialakítása az óvoda épületében A pásztói bölcsőde kialakítása – TOP-1.4.1-15-NG1-2016-00017

A Pásztó, Cserhát lakónegyed 22. sz., 1973/11 hrsz. alatti Hétpettyes óvoda épületében 1 csoportos bölcsőde jött létre. A megvalósításra az óvoda kihasználatlan, északi szárnyát jelölték ki.

Az óvoda további zavartalan működése mellett lehetőség nyílt egy 12 fős, egy csoportszobával, valamint a jogszabályokban rögzített egyéb helyiségekkel rendelkező bölcsőde kialakítására. Az épület átalakítása mellett a bölcsőde kertje is megújult, napvédő terasszal, játszótérrel gazdagodott. Az épülethez járda és hátrányos helyzetű személyek részére gépkocsiparkoló épült.

NyK2 jelű fejlesztési terület: Új bölcsőde építése Új bölcsőde kialakítása Pásztón – TOP-1.4.1-19-NG1-2019-00002

A projekt megvalósításával az 1973/38 helyrajzi számú önkormányzati tulajdonban lévő, eddig kihasználatlan, beépítetlen területen jött létre az új bölcsődei intézmény, amely 28 férőhelyes kialakításával egyrészt a szülői igények kielégítéséhez, másrészt a foglalkoztatási lehetőségek bővítéséhez járul hozzá helyi szinten.

Az Európai Unió támogatás segítségével a bölcsődei ellátáshoz szükséges korszerű infrastruktúra létrehozására, energiatakarékos megoldások kiépítésére, megújuló energia alkalmazására és új munkahelyek létrehozására került sor, utóbbi a település népességmegtartó képességének javításához is hozzájárult. A kor követelményeinek megfelelően az épület akadálymentes megközelítése is megvalósult, és a kisgyermek gondozására szolgáló akadálymentes mosdó kialakításával az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítottá vált.

A fejlesztés részét képezte az infrastrukturális szolgáltatások javítását és minőségi ellátását célzó eszközbeszerzés.

NyK3 jelű fejlesztési terület: Vasútállomás környékének közterületi rendezése Pásztó környezetfejlesztése – Zöld város kialakítása – TOP-2.1.2-15-NG1-2016-00006

A projekt megvalósításával Pásztó 6 területén történtek környezetfejlesztési beruházások. A város nyugati felén elhelyezkedő Vasútállomás előtti téren (hrs. 205, 206) az alábbi fejlesztések történtek: zöldfelület rendezése, megújítása, növénytelepítés, járdák, parkolók, zöldfelülethez kapcsolódó utak felújítása, akadálymentesítése; pihenőfelületek (burkolt és burkolatlan) kialakítása; utcabútorok kihelyezése; közvilágítás fejlesztése; fedett- nyitott esőbeálló kialakítása; kerékpártároló kialakítása, vízelvezetés; térfigyelő központ és kamerarendszer kialakítása.

Kelet-Külvárosi akcióterület (KK)

KK1 jelű fejlesztési terület: Kishegyi szabadidőpark rehabilitációja Pásztó környezetfejlesztése – Zöld város kialakítása – TOP-2.1.2-15-NG1-2016-00006

A projekt megvalósításával Pásztó 6 területén történtek környezetfejlesztési beruházások. A város keleti oldalán található Kishegyi szabadidőpark területén (hrs. 2879/14) az alábbi fejlesztések történtek: zöldfelület rendezése, megújítása, növénytelepítés; színpad és a kapcsolódó raktár elbontása, területének rendezése; 300 m-es futókör telepítése, utcabútorok kihelyezése.

Szociális városrehabilitációs akcióterület (SZV)

SZV1 jelű fejlesztési terület: Szociális városrehabilitációs terület - Szegregátum és környezetének fejlesztése Integrációs közösségfejlesztés Pásztón – TOP-5.2.1-15-NG1-2016-00002

Pásztó Városi Önkormányzat, valamint Pásztói Gondozási Központ, Teleki László Városi Könyvtár és Művelődési Központ, Városgazdálkodási Közhasznú Nonprofit Kft., Pásztói Roma Nemzetiségi Önkormányzat pályázatot nyújtott be a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében a szegénység, a társadalmi és a munkaerő-piaci hátrányok újratermelődésének megállítása, valamint a közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek megteremtése érdekében. A projekt fő célja, hogy az alacsony státuszú lakosság társadalmi és fizikai integrációja révén hozzájáruljon a népesség megtartásához, az életminőség javításához, a munkaképesség fenntartásához. A megvalósított programok elsődleges célcsoportját a Dankó u.- Fő u.- Névtelen u.- Csermely u.- Nyikom u. által lehatárolt szegregátum területén élő, jellemzően a munkaerőpiacról kiszoruló, alacsony jövedelmű és alacsony iskolai végzettségű társadalmi csoportok, kiemelten a szegregált körülmények között élők jelentették.

A felmérés eredményeként a programban az alábbi tevékenységek valósultak meg:

- folyamatos, támogató szociális munka biztosítása,
- gyerekek iskolai felzárkózását segítő programok, tanoda típusú szolgáltatások biztosítása,
- egészségügyi szolgáltatások,
- családi napok, kulturális események, sportprogramok szervezése,
- bűnmegelőzés, konfliktuskezelés,
- Roma Fórum és művészeti oktatás.

Hasznos-Mátrakeresztes akcióterület (HM)

HM1 jelű fejlesztési terület: Városi aktív rekreációs területek, nyitott és zárt közösségi terek kialakítása, fedett színpad létrehozása, öltöző épület kialakítása Zöld város fejlesztések Hasznoson és Mátrakeresztesen – TOP-2.1.2-16-NG1-2018-00005

Hasznoson a sportpálya területén, a 3536 hrsz-ú ingatlanon a sportpályához tartozó öltöző épületének felújítására, a meglévő újépítésű raktárépület befejező munkálatainak elvégzésére,

egy szabadtéri színpad építésére, illetve lelátóval ellátott élőfüves futballpálya kialakítására került sor.

Mátrakeresztesen a 4629 hrsz-ú ingatlanon egy két részből álló fedett közösségi tér kialakítása valósult meg. Az öltözőt, büfét és vizesblokkot is magában foglaló fogadóépülethez csatlakozóan kialakításra került egy fa szerkezetű fedett közösségi tér és színpad.

HM2 jelű fejlesztési terület: Művelődési Házak energetikai korszerűsítése; Hasznosi Művelődési Ház felújítása, Mátrakeresztesi Művelődési Ház felújítása Pásztó-Hasznos Művelődési Ház energetikai korszerűsítése – TOP-3.2.1-16-NG1-2017-00059, Pásztó Mátrakeresztes Művelődési Ház korszerűsítése - TOP-3.2.1-16-NG1-2017-00060

A Hasznos városrészben található (3065 Pásztó, Alkotmány út 155., Hrsz: 3437) Művelődési Ház elavult, leromlott műszaki állapotú, gazdaságtalan működtetésű épülete az alábbiak szerint felújításra került:

- energetikai korszerűsítés, tetőszerkezet nélküli felújítás,
- világítás korszerűsítése
- teljes körű akadálymentesítés, akadálymentes parkoló kiépítése,
- nyílászárók cseréje,
- meglévő vizesblokkok felújítása,
- akadálymentes mosdó kialakítása,
- külső falak homlokzati-padlásfödém szigetelése,
- elektromos kazán beépítése,
- kondenzációs kazán beépítése és napelemek elhelyezése.

A Mátrakeresztes városrészben található (3082 Pásztó, Kékesi út 104., Hrsz: 4833) Művelődési Ház és orvosi rendelő elavult, leromlott műszaki állapotú, gazdaságtalan működtetésű épülete az alábbiak szerint felújításra került:

- az épület energetikai korszerűsítése, tetőszerkezet nélküli felújítása,
- teljes körű akadálymentesítése, akadálymentes mosdó és parkoló kiépítése,
- nyílászárók cseréje,
- külső falak homlokzati-padlásfödém szigetelése,
- kondenzációs és elektromos kazán beépítése, napelemek elhelyezése.

Az épületek energetikai fejlesztésével az önkormányzat hosszú távon tudja biztosítani a közszolgáltatásokhoz való gazdaságos és kulturált hozzáférést a településrész lakosai és egyéb érdeklődők részére.

HM3 jelű fejlesztési terület: Hasznos orvosi rendelő és orvosi szolgálati lakás korszerűsítése Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése – Pásztó-Hasznos házi-orvosi rendelő felújítása, korszerűsítése TOP-4.1.1-16-NG1-2019-00001

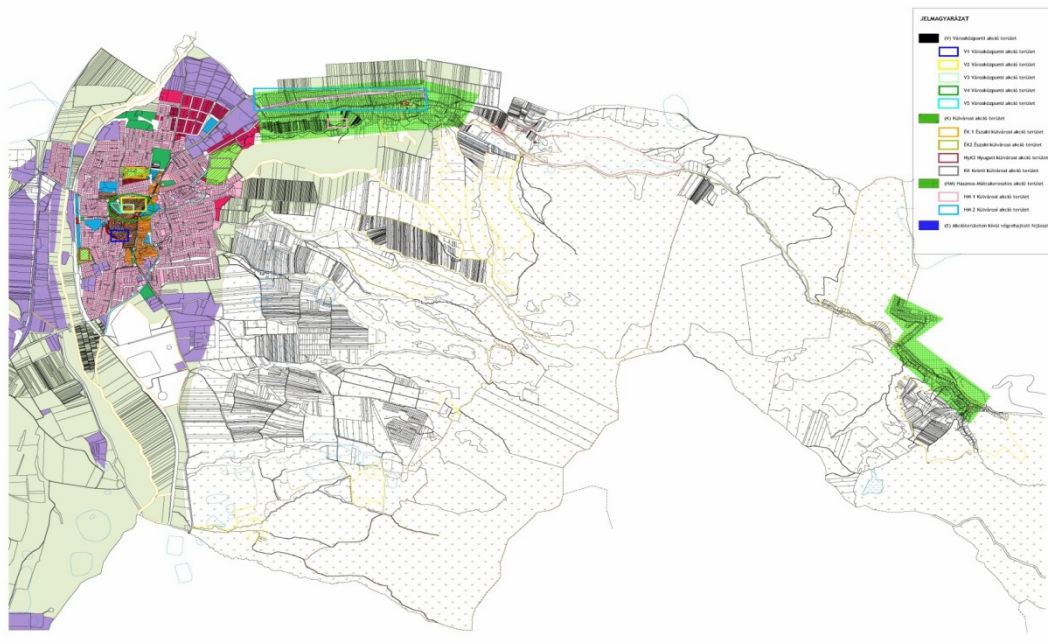
Jelen projekt keretein belül a Pásztó-Hasznos városrészt kiszolgáló egészségügyi alapellátás javítása, korszerűsítése valósult meg, a 3060 Pásztó, Alkotmány út 226. szám alatt található ingatlan felújításával. Az épületben eredetileg működő házi-orvosi-, gyermekorvosi- és védőnői rendelő helyiségei rendkívül elavultak voltak, nem feleltek meg a mai kor elvárásainak. A projekt megvalósításával a meglévő helyiségek átszervezésével és az akadálymentesítési szempontoknak megfelelő kialakításával XXI. századi igényeknek megfelelő szintű ellátás és használat biztosítható. A projekt keretében az ingatlanban található szolgálati lakás felújítása is megvalósult.

Az Európai Unió támogatás segítségével az egészségügyi szolgáltatáshoz kapcsolódóan az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről szóló 60/2003. (X.20.) ESzCsM rendeletben foglalt minimumfeltételeknek megfelelő orvostechnikai műszer, gép, eszköz, berendezések beszerzése, továbbá a területi védőnői

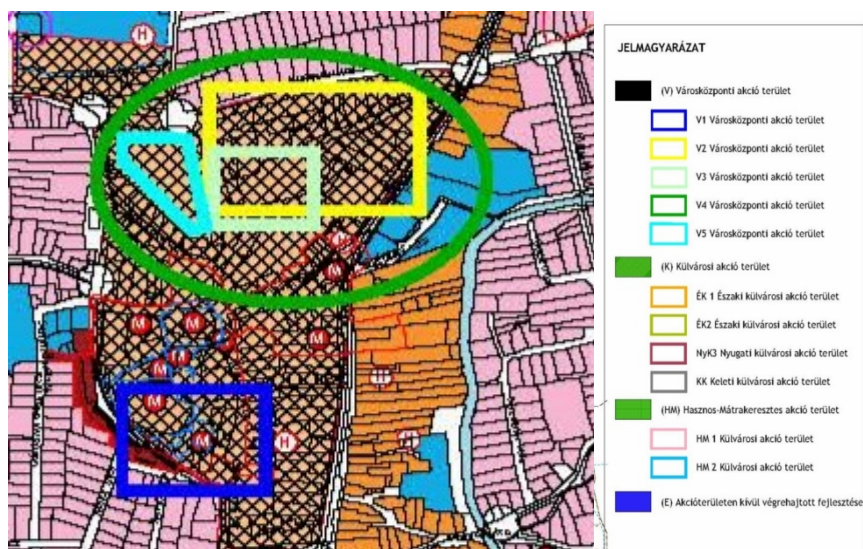
ellátásról szóló 49/2004. (V. 21.) ESzCsM rendeletben foglalt alapfelszereltség biztosításához szükséges eszközök beszerzése is megvalósult.

A beruházás során az épület tematikus burkának hőszigetelése, külső- és belső nyílászáróinak,- valamint tetőhéjazatának cseréje, a fedélszék szükséges javítása, a régi kazánházi toldalék épület bontása, az épületgépészeti- és épületvillamossági rendszerek cseréje, korszerűsítése, a funkcionális alaprajzi elrendezés racionalizálása, a belső burkolatok cseréje és az épület projektarányos akadálymentesítése történt meg.

2.2.2. A 2021-2027 között a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP PLUSZ) támogatásából megvalósuló fejlesztések bemutatása

Városközpont akcióterület (V):

Az akcióterületen belül megvalósuló fejlesztési területek:

V1 - Zöldfelületek rendezése, szabadidős-, sport- és rekreációs területek kialakítása a városközpontban; utcabútorozás - *a Múzeum környezetében megvalósult Varázsvölgy elnevezésű turisztikai attrakció szomszédságában zöldfelületek gazdagítása Pásztó város zöldfelületeinek fejlesztése – TOP_PLUSZ-1.2.1-21-NG1-2022-00094*

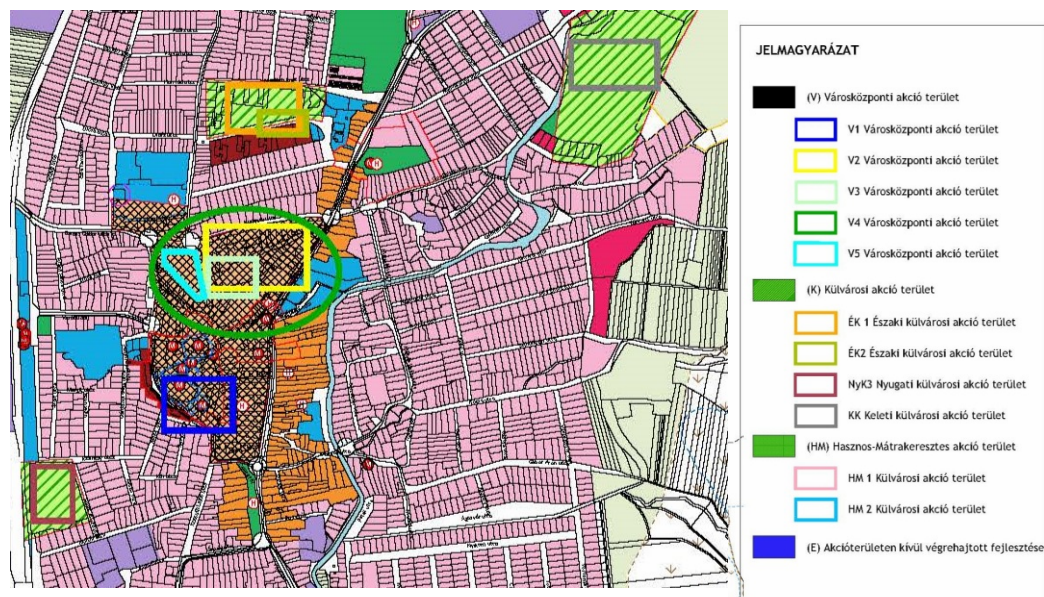
V2 - Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése - *Mikszáth Kálmán Gimnázium Francia Intézetének felújítása, Teleki László Városi Könyvtár felújítása Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Pásztón – TOP_PLUSZ-2.2.1-21-NG1-2022-00022*

V3 - Konferencia- és rendezvényterem kialakítása a Teleki László Városi Könyvtár épületében *Konferencia- és rendezvényterem kialakítása Pásztón TOP_PLUSZ-1.2.1-21-NG1-2022-00013*

V4 – Okos zebrák, digitális információs táblák telepítése, jelenleg is működő térfigyelő kamerarendszer bővítése a városközpontban *„Okos” városfejlesztés Pásztón TOP_PLUSZ-1.2.1-21-NG1-2022-00002*

V5 – Városközpont lakóútjainak felújítása (Hunyadi udvar, Stromfeld udvar) *Hunyadi udvar útfelújítása TOP_PLUSZ-1.2.3-21-NG1-2022-00007, Stromfeld udvar útfelújítása TOP_PLUSZ-1.2.3-21-NG1-2022-00008*

Külvárosi akcióterület (K):

Észak-Külvárosi akcióterület (ÉK)

Az akcióterületen belül megvalósuló fejlesztési területek:

ÉK1 - Óvodaépületek felújítása, korszerűsítése, energiaracionalizálása *Pásztó óvoda épületeinek fejlesztése – TOP_PLUSZ-3.3.1-21-NG1-2022-00013*

ÉK2 - Zöldfelületek rendezése, szabadidős-, sport- és rekreációs területek kialakítása; utcabútorozás - *a Cserhát lakónegyedben komplex, modern, biztonságos játszóhelyek*

kialakítása zöldfelület rendezéssel Pásztó város zöldfelületeinek fejlesztése – TOP_PLUSZ-1.2.1-21-NG1-2022-00094

Nyugat-Külvárosi akcióterület (NyK):

Az akcióterületen belül megvalósuló fejlesztési területek:

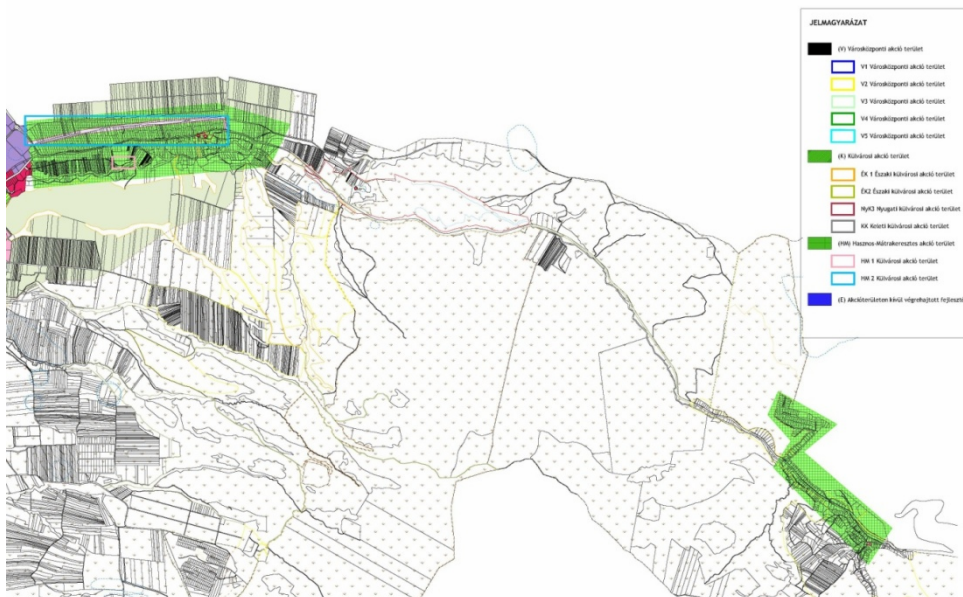
NyK1 - Sporttelep rehabilitációja; Hajós Alfréd úti sport-és szabadidős létesítmény fejlesztése: fedett lelátó, rekortán 3 sávós futópálya kialakítása, szabadtéri fedett közösségi tér létrehozása, utcabútorozás, szivattyúház korszerűsítése, zöldfelület építés, parkosítás **Hajós Alfréd úti sportlétesítmény közösségi célú fejlesztése TOP_PLUSZ-1.2.1-21-NG1-2022-00093**

Kelet-Külvárosi akcióterület (KK):

Az akcióterületen belül megvalósuló fejlesztési területek:

KK1 - Zöldfelületek rendezése, szabadidős-, sport- és rekreációs területek kialakítása; utcabútorozás - **a Kishegyi szabadidőpark rehabilitációjának folytatása, skateboard pálya kialakítása Pásztó város zöldfelületeinek fejlesztése – TOP_PLUSZ-1.2.1-21-NG1-2022-00094**

Hasznos-Mátrakeresztes akcióterület (HM):

Az akcióterületen belül megvalósult fejlesztési területek:

HM1- Helyi és térségi turizmusfejlesztés; túraútvonalak kiépítése, Illúzió Park kialakítása Hasznoson **Illúziók Ösvénye kulturális attrakcióhálózat kialakítása Pásztó térségében TOP_PLUSZ-1.1.3-21-NG1-2022-00008**

HM2 – Vízvezetés részleges átépítése és fejlesztése - **Pásztó közigazgatási területéhez tartozó Hasznos városrész (Vár utca) csapadékvíz elvezető rendszer felújítása Pásztó város vízvezetésének részleges átépítése és fejlesztése TOP_PLUSZ-1.2.1-21-NG1-2022-00015**

Fejlesztések részletes bemutatása:

Városközpont akcióterület (V)

V1 jelű fejlesztési terület: zöldfelületek rendezése, szabadidős-, sport- és rekreációs területek kialakítása a városközpontban; utcabútorozás - a Múzeum környezetében megvalósult Varázsvölgy elnevezésű turisztikai attrakció szomszédságában zöldfelületek gazdagítása Pásztó város zöldfelületeinek fejlesztése – TOP_PLUSZ-1.2.1-21-NG1-2022-00094

A projekt megvalósításával Pásztó 3 területén várhatóak környezetfejlesztési beruházások. Jelen projekt céljainak megfogalmazásához hozzájárultak az előző programozási időszakban megvalósított projektek során szerzett tapasztalatok, valamint azon lakossági igények, melyek online kérdőív kitöltésével jutottak el a Pályázóhoz. A városközpontban található Múzeum környezetében valósult meg a Varázsvölgy elnevezésű turisztikai attrakció. A jelen projektben érintett zöldfelület a Varázsvölgy projekt szomszédságában, attól teljes mértékben lehatárolható területen valósul meg. A kialakításra kerülő parkos területen utcabútorok kerülnek kihelyezésre, melyek a helyi lakosság mellett a turisták komfortérzetét is növelik.

V2 jelű fejlesztési terület: önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése - Mikszáth Kálmán Gimnázium Francia Intézetének felújítása, Teleki László Városi Könyvtár felújítása Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Pásztón – TOP_PLUSZ-2.2.1-21-NG1-2022-00022

A beruházás során a Teleki László Városi Könyvtár és a Francia Intézet épületének energetikai korszerűsítése valósul meg. Az elavult épületekben többek között nyílászáró csere, hőszigetelés, a radiátorok cseréje, fűtőkorszerűsítés, illetve a villamos energia fogyasztásának csökkentése/kiváltása érdekében napelemes rendszerek telepítése történik meg. A projekt keretében akadálymentesítési megoldások is megvalósulnak.

V3 jelű fejlesztési terület: konferencia- és rendezvényterem kialakítása a Teleki László Városi Könyvtár épületében Konferencia- és rendezvényterem kialakítása Pásztón TOP_PLUSZ-1.2.1-21-NG1-2022-00013

A projekt átfogó célja egy olyan - díjfizetés ellenében kibérelhető - rendezvény- és konferenciaterem kialakítása Pásztó városközpontjában, amely elsődlegesen a település lakosságának, szervezeteinek, a helyi vállalkozási- és gazdasági élet szereplőinek igényeit hivatott szolgálni, modern, XXI. századi környezetet, komplex használhatóságot biztosítva. A pásztói Teleki László Városi Könyvtár és Művelődési Központ földszintjén található nagyterem jelenleg elhanyagolt állapotú, berendezése elavult és elhelyezkedéséhez, méretéhez, funkciójához képest kevéssé kihasznált. A fejlesztéssel egy olyan funkcióbővítés valósul meg, amely az év bármely időszakában történő sokoldalú használhatóságát biztosítja, lehetőséget teremtve rendezvények, fórumok, előadások, konferenciák színvonalas megtartására.

A kivitelezés során megvalósuló főbb munkafolyamatok:

- 1) hideg/meleg burkolatok cseréje
- 2) festés/mázolás
- 3) világítástechnika kiépítése
- 4) hőszivattyús klímaberendezések telepítése

V4 jelű fejlesztési terület: okos zebrák, digitális információs táblák telepítése, jelenleg is működő térfigyelő kamerarendszer bővítése a városközpontban „Okos” városfejlesztés Pásztón TOP_PLUSZ-1.2.1-21-NG1-2022-00002

A projekt célja okos városfejlesztési beavatkozások megvalósítása Pásztón minta jelleggel, a későbbi fejlesztések megalapozása céljából. A tervezett fejlesztések keretében okos zebrák telepítése, digitális információs tábla kihelyezése, ingyenesen elérhető WI-FI pontok kialakítása, emellett a településen működő térfigyelő kamerarendszer bővítése is megvalósul. A beruházással a település családbarát megújítása, biztonságosabbá, élhetőbbé tétele valósul meg.

V5 jelű fejlesztési terület: városközpont lakóútjainak felújítása (Hunyadi udvar, Stromfeld udvar) [Hunyadi udvar útfelújítása TOP_PLUSZ-1.2.3-21-NG1-2022-00007](#), [Stromfeld udvar útfelújítása TOP_PLUSZ-1.2.3-21-NG1-2022-00008](#)

A projekt keretén belül a Hunyadi udvarban az érintett szakaszokon szilárd útburkolat kerül kiépítésre, összesen 200 méter hosszón.

A Stromfeld udvar jelenleg elhasználandó útburkolattal rendelkezik, föld árok szakaszosan található. A felújítás célja, hogy egyirányú forgalom lebonyolítására alkalmas út kerüljön kialakításra, ezért az útszakasz a terület- és településfejlesztési forrást felhasználva új burkolatot kap. Az út jelentős része a Pásztó, 2850 hrsz. Önkormányzati tulajdonú területen lesz kiépítve, de az út végszelvényében a Pásztó, 2950/8 hrsz-ú terület is érintésre kerül.

Külvárosi akcióterület (K)

- **Nyugat-Külvárosi akcióterület (NyK)**

NyK1 jelű fejlesztési terület: óvodaépületek felújítása, korszerűsítése, energiaraționalizálása [Pásztó óvoda épületeinek fejlesztése – TOP_PLUSZ-3.3.1-21-NG1-2022-00013](#)

A projekt keretében a Százszorszép Óvoda és a Hétpettyes Tagóvoda épületeinek energetikai korszerűsítése valósul meg. A felújítási munkálatok eredményeképpen megvalósul többek között az épületek hőszigetelése, világítás- és fűtőkorszerűsítés. Mindemellett az épületekben az ajtók cseréje, illetve belső festési munkálatok, burkolatcsere is megvalósításra kerülnek, de az érintett óvodák udvarait is érintik a korszerűsítési munkálatok. A projektarányos akadálymentesítés szintén a fejlesztés részét képezi. A felújítási munkálatok mellett eszközbeszerzés is történik.

NyK2 jelű fejlesztési terület: zöldfelületek rendezése, szabadidős-, sport- és rekreációs területek kialakítása; utcabútorozás - a Cserhát lakónegyedben komplex, modern, biztonságos játszóhelyek kialakítása zöldfelület rendezéssel [Pásztó város zöldfelületeinek fejlesztése – TOP_PLUSZ-1.2.1-21-NG1-2022-00094](#)

A projekt megvalósításával Pásztó 3 területén várhatóak környezetfejlesztési beruházások. Jelen projekt céljainak megfogalmazásához hozzájárultak az előző programozási időszakban megvalósított projektek során szerzett tapasztalatok, valamint azon lakossági igények, melyek online kérdőív kitöltésével jutottak el a Pályázóhoz. A Cserhát lakónegyedben élők - többségben gyerekes családok - részéről merült fel az igény egy komplex, modern, biztonságos játszótér kialakítására zöldfelületekkel.

NyK3 jelű fejlesztési terület: sporttelep rehabilitációja; Hajós Alfréd úti sport- és szabadidős létesítmény fejlesztése: fedett lelátó, rekortán 3 sávós futópálya kialakítása, szabadtéri fedett közösségi tér létrehozása, utcabútorozás, szivattyúház korszerűsítése, zöldfelület építés, parkosítás [Hajós Alfréd úti sportlétesítmény közösségi célú fejlesztése TOP_PLUSZ-1.2.1-21-NG1-2022-00093](#)

A projekt fő célja a Pásztó Városi Önkormányzat tulajdonában álló Hajós Alfréd úti sport- és szabadidős létesítmény fejlesztése. A fejlesztés keretében megvalósul a nagyméretű füves pálya és a műfüves kispálya között fedett lelátó-, a nagyméretű füves pálya köré rekortán 3 sávós futópálya kialakítása, szabadtéri fedett közösségi tér létrehozása és utcabútorok elhelyezése, a szivattyúház korszerűsítése és kapcsolódó zöldfelület építés, parkosítás. A beruházás eredményeképpen a város közösségi életében jelenleg is fontos szerepet betöltő sportlétesítmény funkciója tovább erősödik, amely nemcsak a focirajongók és sportkedvelők, hanem a családok, a fiatalok és idősebb korosztály számára egyaránt a szabadidő aktív eltöltésének lehetőségét teremti meg, kulturált, modern, többcélú kihasználhatóságot teremtve a célcsoportok számára.

- **Kelet-Külvárosi akcióterület (KK)**

KK1 jelű fejlesztési terület: zöldfelületek rendezése, szabadidős-, sport- és rekreációs területek kialakítása; utcabútorozás - a Kishegyi szabadidőpark rehabilitációjának folytatása, skateboard pálya kialakítása Pásztó város zöldfelületeinek fejlesztése – TOP_PLUSZ-1.2.1-21-NG1-2022-00094

A projekt megvalósításával Pásztó 3 területén várhatóak környezetfejlesztési beruházások. Jelen projekt céljainak megfogalmazásához hozzájárultak az előző programozási időszakban megvalósított projektek során szerzett tapasztalatok, valamint azon lakossági igények, melyek online kérdőív kitöltésével jutottak el a Pályázóhoz. A Kishegyen - ami jelenleg is már aktív rekreációs zöldterületnek számít - skateboard pálya kerül kialakításra, mely szintén a fiatalok célcsoportját célozza meg az aktív szabadidő és sportolási lehetőségek szélesítése által.

Hasznos-Mátrakeresztes akcióterület (HM):

HM1 jelű fejlesztési terület: helyi és térségi turizmusfejlesztés; túraútvonalak kiépítése, Illúzió Park kialakítása Hasznoson Illúziók Ösvénye kulturális attrakciójának kialakítása Pásztó térségében TOP_PLUSZ-1.1.3-21-NG1-2022-00008

A projekt célja egy összefüggő kulturális tematikus útvonal kialakítása, melynek fő témáját a környék legendái, mondavilága és az azokhoz kapcsolódó látomások, illúziók, mesebeli lények, legendás karakterek képezik. A kijelölt túraútvonalakra épülő hálózat digitális, AR tartalmakra épülő játékok, interaktív tartalmakon alapul. A játékok keretében bejárható útvonalak érintik a térség fő látnivalóit.

Konzorciumi tagok: Pásztó Városi Önkormányzat, Alsótold Község Önkormányzata, Szurdokpüspöki Község Önkormányzata, Tar Község Önkormányzata

Pásztó-Hasznos: Illúzió Park kialakítása, önkormányzati ingatlanokon. Illúziókra, optikai csalódásokra, fényjátékokra épülő témapark több mint 7000 m²-en, számos kültéri installációval, büfével, parkosítással. A területen parkolási lehetőség, mosdó, kerékpárosbarát projektelemek is kialakításra kerülnek. Az üzemeltető szervezet Pásztó Városi Önkormányzatnak bérleti díjat fizet.

Alsótold: A korábbi TOP forrásból kialakított bemutatóhelyhez kapcsolódó installációk, játékok beszerzése, kerékpárosbarát projektelemek és e-autótöltő kialakítása.

Szurdokpüspöki: A település pincesorán önkormányzati ingatlanokon kerül kialakításra zenepavilon, szabadtéri színpad, automatikusan működő nyilvános mosdó, valamint kerékpárosbarát projektelemek. A projekt részét képezi a területrendezés is (ligetes rendezvényter kialakítása).

Tar: A kulturális tematikus útvonalhoz kapcsolódóan a Csevice-völgy kitáblázása, valamint kerékpárosbarát projektelemek kialakítása valósul meg.

HM2 jelű fejlesztési terület: vízvezetés részleges átépítése és fejlesztése - Pásztó közigazgatási területéhez tartozó Hasznos városrészen (Vár utca) csapadékvíz elvezető rendszer felújítása Pásztó város vízvezetésének részleges átépítése és fejlesztése TOP_PLUSZ-1.2.1-21-NG1-2022-00015

A projekt célja az érintett szakaszokon a csapadékvíz elvezető rendszer felújítása, melynek eredményeképpen javul a lakosság életminősége. A fejlesztés révén megvalósul a magán- és köztulajdon értékvédelme, baleset- és kármegelőzés a csapadékvíz okozta károktól, a természeti értékek védelme a károk enyhítésén keresztül, a közterületek állapotának javulása.

A 2021-2027-es Európai Unió programozási időszakot érintő kormányzati és önkormányzati forrásból megvalósuló fejlesztések összefoglaló bemutatása

- Strand és termálfürdő funkcióbővítő rehabilitációja, épületek, öltözők és medencék szükség szerinti felújítása, újak építése, a funkciók és szolgáltatások körének bővítése, terület parkosítása, a növényállomány, Gyógyvízre alapozott rehabilitációs és szabadidőközpont kialakítása I. ütem **BM**
- **Pásztó külterületi közútjainak felújítása, kiépítése** Külterületi helyi közutak fejlesztése Pásztón **VP6-7.2.1.1-21**

2.3. A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve

A 2014-2020-as Európai Unió programozási időszakot érintő Európai Unió operatív (TOP) programok pénzügyi terve			
Városközpont akcióterület (V)			
	Projekt megnevezése	Projekt azonosító szám	Bruttó költség (Ft)
V1	Varázsvölgy Pásztón	TOP-1.2.1-15-NG1-2016-00018	668 411 101 Ft
V2	Pásztó - Zsigmond király városa	TOP-1.2.1-16-NG1-2019-00017	407 868 628 Ft
V3	Pásztó környezetfejlesztése – Zöld város kialakítása - Hunyadi udvar zöldterületi rendezése, multifunkciós sportpálya kialakítása	TOP-2.1.2-15-NG1-2016-00006	203 856 076 Ft
V4	Pásztó környezetfejlesztése – Zöld város kialakítása - Stromfeld udvaron pihenő és játszóhelyek kialakítása	TOP-2.1.2-15-NG1-2016-00006	
V5	Pásztó környezetfejlesztése – Zöld város kialakítása - Piac fejlesztése	TOP-2.1.2-15-NG1-2016-00006	102 304 473 Ft
V6	Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése – A pásztói Idősek Klubja felújítása, korszerűsítése	TOP-4.2.1-16-NG1-2019-00002	152 099 995 Ft
V - Összesen:			1 534 540 273 Ft
Külvárosi akcióterület (K)			
	Projekt megnevezése	Projekt azonosító szám	Bruttó költség (Ft)
ÉK1	Északi iparterület infrastrukturális fejlesztése	TOP-1.1.1-15-NG1-2016-00010	565 163 809 Ft
ÉK2	Pásztó környezetfejlesztése – Zöld város kialakítása - Csúszdapark kiépítése	TOP-2.1.2-15-NG1-2016-00006	253 959 334 Ft
DK1	Ipari csarnok fejlesztése a Déli iparterületen	TOP-1.1.1-16-NG1-2018-00008	143 673 963 Ft
NYK1	A pásztói bölcsőde kialakítása	TOP-1.4.1-15-NG1-2016-00017	101 915 998 Ft
NYK2	Új bölcsőde kialakítása Pásztón	TOP-1.4.1-19-NG1-2019-00002	442 474 529 Ft
NYK3	Pásztó környezetfejlesztése – Zöld város kialakítása - Vasútállomás környékének közterületi rendezése	TOP-2.1.2-15-NG1-2016-00006	65 175 000 Ft
KK1	Pásztó környezetfejlesztése – Zöld város kialakítása - Kishegyi szabadidőpark rehabilitációja	TOP-2.1.2-15-NG1-2016-00006	32 162 085 Ft
K - Összesen:			1 604 524 718 Ft

Szociális városrehabilitációs akcióterület (SZV)			
	Projekt megnevezése	Projekt azonosító szám	Bruttó költség (Ft)
SZV1	Integrációs közösségfejlesztése Pásztón	TOP-5.2.1-15-NG1-2016-00002	128 951 725 Ft
SZV - Összesen:			128 951 725 Ft
Hasznos-Mátrakeresztes akcióterület (HM)			
	Projekt megnevezése	Projekt azonosító szám	Bruttó költség (Ft)
HM1	Zöld város fejlesztések Hasznoson és Mátrakeresztesen	TOP-2.1.2-16-NG1-2018-00005	219 381 070 Ft
HM2	Pásztó-Hasznos Művelődési Ház energetikai korszerűsítése	TOP-3.2.1-16-NG1-2017-00059	32 588 152 Ft
	Pásztó Mátrakeresztes Művelődési Ház korszerűsítése	TOP-3.2.1-16-NG1-2017-00060	47 609 247 Ft
HM3	Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése – Pásztó-Hasznos háziiorvosi rendelő felújítása, korszerűsítése	TOP-4.1.1-16-NG1-2019-00001	129 993 627 Ft
HM - Összesen:			429 572 096 Ft
Város egészére irányuló, vagy külterületen megvalósuló fejlesztések (E)			
	Projekt megnevezése	Projekt azonosító szám	Bruttó költség (Ft)
E1	Nógrádi Szabad Vállalkozási Zóna helyi foglalkoztatási paktum	TOP-5.1.2-15-NG1-2016-00002	1 383 130 000 Ft
E2	Helyi identitás és kohézió erősítése a Zagyva mentén	TOP-5.3.1-16-NG1-2017-00003	
E3	Zagyva völgyi kerékpárút építése Bátönyterenyre és Pásztó között	TOP-3.1.1-15-NG1-2016-00004	1 204 278 156 Ft
	Zagyva völgyi kerékpárút építése Pásztó és Szurdokpüspöki között	TOP-3.1.1-16-NG1-2017-00002	872 800 000 Ft
E - Összesen:			3 460 208 156 Ft

A 2021-2027-es Európai Unió programozási időszakot érintő Európai Unió operatív plusz (TOP PLUSZ) programok pénzügyi terve			
Városközpont akcióterület (V)			
	Projekt megnevezése	Projekt azonosító szám	Bruttó költségigény (Ft)
V1	Pásztó város zöldfelületeinek fejlesztése - Varázsvölgy melletti területek	TOP_PLUSZ-1.2.1-21-NG1-2022-00094	22 119 707 Ft
V2	Önkormányzati épületek	TOP_PLUSZ-2.1.1-21-NG1-2022-00022	291 353 901 Ft

	energetikai korszerűsítése Pásztón		
V3	Konferencia- és rendezvényterem kialakítása Pásztón	TOP_PLUSZ-1.2.1-21-NG1-2022-00013	39 993 900 Ft
V4	"Okos" városfejlesztés Pásztón	TOP_PLUSZ-1.2.1-21-NG1-2022-00002	75 417 351 Ft
V5	Hunyadi udvar útfelújítása	TOP_PLUSZ-1.2.3-21-NG1-2022-00007	66 000 000 Ft
	Stromfeld udvar útfelújítása	TOP_PLUSZ-1.2.3-21-NG1-2022-00008	88 500 000 Ft
V - Összesen:			583 384 859 Ft
Külvárosi akcióterület (K)			
	Projekt megnevezése	Projekt azonosító szám	Bruttó költségigény (Ft)
NyK1	Pásztó óvoda épületeinek fejlesztése	TOP_PLUSZ-3.3.1-21-NG1-2022-00013	301 286 730 Ft
NYK2	Pásztó város zöldfelületeinek fejlesztése - a Cserhát lakónegyedben komplex, modern, biztonságos játszóhelyek kialakítása zöldfelület rendezéssel	TOP_PLUSZ-1.2.1-21-NG1-2022-00094	99 826 046 Ft
NYK3	Hajós Alfréd úti sportlétesítmény közösségi célú fejlesztése	TOP_PLUSZ-1.2.1-21-NG1-2022-00093	300 855 150 Ft
KK1	Pásztó város zöldfelületeinek fejlesztése -a Kishegyi szabadidőpark rehabilitációjának folytatása, skateboard pálya kialakítása	TOP_PLUSZ-1.2.1-21-NG1-2022-00094	28 054 247 Ft
K - Összesen:			730 022 173 Ft
Hasznos-Mátrakeresztes akcióterület (HM)			
	Projekt megnevezése	Projekt azonosító szám	Bruttó költségigény (Ft)
HM1	Illúziók Ösvénye kulturális attrakcióműhely kialakítása Pásztó térségében	TOP_PLUSZ-1.1.3-21-NG1-2022-00008	492 939 000 Ft
HM2	Pásztó város vízvezetésének részleges átépítése és fejlesztése - Pásztó közigazgatási területéhez tartozó Hasznos városrész (Vár utca) csapadékvíz elvezető rendszer felújítása	TOP_PLUSZ-1.2.1-21-NG1-2022-00015	215 766 457 Ft
HM - Összesen:			708 705 457 Ft
Város egészére irányuló, vagy külterületen megvalósuló fejlesztések (E)			
	Projekt megnevezése	Projekt azonosító szám	Bruttó költségigény (Ft)
E1	Pásztó-Hasznos városrész kerékpárforgalmi létesítmények	TOP_PLUSZ-1.2.1-21-NG1-2022-00012	300 000 000 Ft

	fejlesztése		
E2	Pásztó város vízvezetésének részleges átépítése és fejlesztése - Pásztó érintett utcáiban (Baross Gábor utca, Szondy utca, Hősök utca) a belterületi csapadékvíz elvezetés megoldása a meglévő rendszerek felújításával	TOP_PLUSZ-1.2.1-21-NG1-2022-00015	89 048 691 Ft
E3	Vasvári utca felújítása	TOP_PLUSZ-1.2.3-21-NG1-2022-00003	66 300 000 Ft
	Napsugár utca felújítása	TOP_PLUSZ-1.2.3-21-NG1-2022-00004	35 000 000 Ft
	Bem utca felújítása	TOP_PLUSZ-1.2.3-21-NG1-2022-00005	42 000 000 Ft
	Régivásártér utca felújítása	TOP_PLUSZ-1.2.3-21-NG1-2022-00006	89 995 001 Ft
E - Összesen:			622 343 692 Ft

2.4. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz

2.4.1. A 2014-2020 között a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programból (TOP) megvalósult, az akcióterületeken kívül végrehajtott, az egész várost vagy több városrészt érintő fejlesztések bemutatása

E1 - Vállalkozások munkahely teremtési kezdeményezései, önfoglalkoztatóvá válás biztosítása, a helyi munkaerő munkavállalási lehetőségeinek javítása, munkaadói igény szerint, képzési támogatás igénylése [Nógrádi Szabad Vállalkozási Zóna helyi foglalkoztatási paktum TOP-5.1.2-15-NG1-2016-00002](#)

E2 – Egymás iránti felelősségtudat fejlesztése, helyi közösségi konfliktusok megoldása a helyi civil társadalom felkarolásával, civil aktivitás növelése, önkéntesség általános elfogadtatása [Helyi identitás és kohézió erősítése a Zagyva mentén TOP-5.3.1-16-NG1-2017-00003](#)

E3 – A városi kerékpárút hálózat egyes szakaszainak megépítése (hivatásforgalmi és turisztikai hasznosításra egyaránt) [Zagyva völgyi kerékpárút építése Bátorlyerénye és Pásztó között TOP-3.1.1-15-NG1-2016-00004](#), [Zagyva völgyi kerékpárút építése Pásztó és Szurdokpüspöki között TOP-3.1.1-16-NG1-2017-00002](#)

A fejlesztések részletes bemutatása

E1 akcióterv: Vállalkozások munkahely teremtési kezdeményezései, önfoglalkoztatóvá válás biztosítása, a helyi munkaerő munkavállalási lehetőségeinek javítása, munkaadói igény szerint, képzési támogatás igénylése [Nógrádi Szabad Vállalkozási Zóna helyi foglalkoztatási paktum TOP-5.1.2-15-NG1-2016-00002](#)

A projekt keretein belül a helyi foglalkoztatás bővítése céljából kis és középvállalkozások fejlődését, növekedését elősegítő hatékony tevékenységek valósultak meg a foglalkoztatás növelése szempontjából. A paktum résztvevői: Nógrádi Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft., Bátorlyerénye Város Önkormányzata, Szécsény Város Önkormányzata, Pásztói Polgármesteri Hivatal, a Nógrád Megyei Kormányhivatal és a Kontakt Alapítvány.

A paktum támogatta a vállalkozások munkahely teremtési kezdeményezéseit az önfoglalkoztatóvá válását, valamint a helyi munkaerő munkavállalási lehetőségeinek a javítását. Lehetőség nyílt munkaadói igény szerint, képzési támogatás igénylésére.

E2 akcióterv: Egymás iránti felelősségtudat fejlesztése, helyi közösségi konfliktusok megoldása a helyi civil társadalom felkarolásával, civil aktivitás növelése, önkéntesség általános elfogadtatása [Helyi identitás és kohézió erősítése a Zagyva mentén TOP-5.3.1-16-NG1-2017-00003](#)

Tar Község Önkormányzata, valamint Pásztó Város Önkormányzata, Szurdokpüspöki Község Önkormányzata, Alsótold Község Önkormányzata és Kozárd Község Önkormányzata pályázatot nyújtott be a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében azzal a céllal, hogy fejlessze az érintett területen élő közösség tagjainak egymás iránti

felelősségtudatát, a helyi civil társadalom felkarolásával pedig segítse a helyi közösségi konfliktusok megoldását. További cél az önkéntesség általános elfogadtatása, az önálló cselekvési képességek, a civil aktivitás, a helyi identitás, valamint a településekhez, térségekhez való kötődés erősítése és ezzel a térségre kifejezetten jellemző elvándorlás csökkentése volt.

A projekt során - a közösségek részvételével – megvalósult felmérés és tervezés a térség aktuális társadalmi-, gazdasági helyzetének és mobilizálható erőforrásainak a feltárását, az eredmények és az abból eredő cselekvési és fejlesztési szükségletek, javaslatok közösségi megvitatását, valamint egy helyi cselekvési terv elkészítését foglalta magában.

E3 akcióterv: A városi kerékpárút hálózat egyes szakaszainak megépítése (hivatásforgalmi és turisztikai hasznosításra egyaránt) Zagyva völgyi kerékpárút építése Bátonyterenye és Pásztó között TOP-3.1.1-15-NG1-2016-00004, Zagyva völgyi kerékpárút építése Pásztó és Szurdokpüspöki között TOP-3.1.1-16-NG1-2017-00002

Zagyva völgyi kerékpárút kiépítése Pásztó és Szurdokpüspöki között: A kerékpárút északi vége Pásztó északi iparterületétől indul, míg a déli vége Szurdokpüspöki település központjáig tart. A projektben megfogalmazott cél Pásztó belterületének északi-déli irányú kerékpárosbarát közlekedésének a kialakítása és az északi-, valamint a déli ipari területek kerékpáros megközelítésének a biztosítása Pásztó lakóterületeiről és Szurdokpüspöki irányából egyaránt.

Pásztó járási székhely is, így a kerékpárforgalmi útvonal megvalósításának köszönhetően Szurdokpüspöki irányából a járási hivatalok és közintézmények is könnyebben és biztonságosabban elérhetővé váltak kerékpárral. A kerékpárút kezdete: Pásztó Ipari Park környezete, 2408 sz. (Pásztó-Galyatető) összekötő út mellett található meglévő kerékpárút (EGLO Kft. környezete). A kerékpárút vége: Szurdokpüspöki, Béke út és Árpád út kereszteződése.

Zagyva völgyi kerékpárút kiépítése Pásztó és Bátonyterenye között: A kerékpárút északi vége a Bátonyterenyei Ipari Parkhoz csatlakozik, míg a déli vége Pásztó északi iparterületéig tart. A két ipari gazdasági zóna összekötésével Bátonyterenye, Mátraverebély, Tar és Pásztó településekről kerékpárral biztonságosan megközelíthetővé vált a térség szempontjából jelentős két munkahelyi terület. Bátonyterenye és Pásztó is járási székhely, így a kerékpárforgalmi útvonal létrejöttével a környező településekről a járási hivatalok és közintézmények is könnyebben és biztonságosabban elérhetővé váltak kerékpárral. A kerékpárút kezdete: Pásztó Ipari Park környezete, 2408 sz. (Pásztó-Galyatető) összekötő út mellett található meglévő kerékpárút (EGLO Kft. környezete). A kerékpárút vége: Bátonyterenye Ipari Park 2555 hrsz-ú ingatlan.

2.4.2 A 2021-2027 között a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP PLUSZ) támogatásból megvalósuló, az akcióterületeken kívül végrehajtott, az egész várost vagy több városrészt érintő fejlesztések bemutatása

E1 - A városi kerékpárút hálózat egyes szakaszainak megépítése (hivatásforgalmi és turisztikai hasznosításra egyaránt) Pásztó-Hasznos városrész kerékpárforgalmi létesítmények fejlesztése TOP_PLUSZ-1.2.1-21-NG1-2022-00012

E2 – Vízelvezetés részleges átépítése és fejlesztése - Pásztó érintett utcáiban (Baross Gábor utca, Szondy utca, Hősök utca) a belterületi csapadékvíz elvezetés megoldása a

meglévő rendszerek felújításával **Pásztó város vízelvezetésének részleges átépítése és fejlesztése TOP_PLUSZ-1.2.1-21-NG1-2022-00015**

E3 – Belterületi közutak fejlesztése Pásztón, városrészek lakóútjainak felújítása, kiépítése Pásztó érintett utcáiban (Vasvári utca, Napsugár utca, Bem utca, Régivásártér utca) Vasvári utca felújítása TOP_PLUSZ-1.2.3-21-NG1-2022-00003, Napsugár utca felújítása TOP_PLUSZ-1.2.3-21-NG1-2022-00004, Bem utca felújítása TOP_PLUSZ-1.2.3-21-NG1-2022-00005, Régivásártér utca felújítása TOP_PLUSZ-1.2.3-21-NG1-2022-00006

Fejlesztések részletes bemutatása

E1 akcióterv: a városi kerékpárút hálózat egyes szakaszainak megépítése (hivatásforgalmi és turisztikai hasznosításra egyaránt) Pásztó-Hasznos városrész kerékpárforgalmi létesítmények fejlesztése TOP_PLUSZ-1.2.1-21-NG1-2022-00012

Jelen projekt a kerékpárút-hálózat kiépítésének III. ütemeként szervesen illeszkedik az előző programozási időszak TOP forrásából elindult, Zagyva völgyi kerékpárút fejlesztésekhez: a Bátonyterenye-Pásztó (TOP-3.1.1-16-NG1-2016-00004), illetve a Pásztó-Szurdokpüspöki (TOP-3.1.1-16-NG1-2017-00002) között megépítésre kerülő kerékpárutakhoz. A Zagyva menti kerékpárút Salgótarján északi részéről indul, a Zagyva folyó mellett vagy közelében egészen a Tisza menti kerékpárútig vezet, a tervek szerint az országos kerékpárút törzshálózat részeként.

A Bátonyterenye-Pásztó közötti kerékpárút Pásztó közigazgatási területén ér véget (Pásztó, Északi iparterület), ahonnan indul a Pásztó-Szurdokpüspöki szakasz. Ez utóbbi kezdőpontjához csatlakozik a Pásztó Hasznos városrészét érintő jelen projekt kerékpárforgalmi létesítmények fejlesztése. A III. ütem nem konzorciumban valósul meg, a kedvezményezett kizárólag Pásztó Városi Önkormányzat.

A projekt célja, hogy Pásztó-Hasznos városrészében megtörténjen a kerékpárforgalmi létesítmény kiépítése a Vár utca és annak közvetlen környezetében, lehetőséget biztosítva a biztonságos és konfliktusmentes közlekedésre. A projekt szervesen illeszkedik az előző programozási időszakban kivitelezett Zagyva völgyi kerékpárút fejlesztésekhez: a Bátonyterenye-Pásztó, illetve a Pásztó-Szurdokpüspöki között megépítésre került kerékpárutakhoz, melyek átfogó célja, hogy a Mátra felé irányuló kerékpáros forgalom számára összefüggő kerékpárút kerülhessen átadásra, forgalombiztonságosabb feltételek kialakításával. A fejlesztés biztosítja a fenntartható közlekedés kialakítását az érintett településrész közlekedési úthálózatának kerékpárosbaráttá alakításával, illetve kerékpárforgalmi létesítmények kijelölésével és építésével.

E2 akcióterv: vízelvezetés részleges átépítése és fejlesztése - Pásztó érintett utcáiban (Baross Gábor utca, Szondy utca, Hősök utca) a belterületi csapadékvíz elvezetés megoldása a meglévő rendszerek felújításával Pásztó város vízelvezetésének részleges átépítése és fejlesztése TOP_PLUSZ-1.2.1-21-NG1-2022-00015

A projekt célja az érintett szakaszokon a csapadékvíz elvezető rendszer felújítása, melynek eredményeképpen javul a lakosság életminősége. A fejlesztés révén megvalósul a magán- és köztulajdon értékvédelme, baleset- és kármegelőzés a csapadékvíz okozta károktól, a természeti értékek védelme a károk enyhítésén keresztül, a közterületek állapotának javulása.

E3 akcióterv: belterületi közutak fejlesztése Pásztón, városrészek lakóútjainak felújítása, kiépítése Pásztó érintett utcáiban (Vasvári utca, Napsugár utca, Bem utca, Régivásártér utca) Vasvári utca felújítása TOP_PLUSZ-1.2.3-21-NG1-2022-00003,

Napsugár utca felújítása TOP_PLUSZ-1.2.3-21-NG1-2022-00004, Bem utca felújítása TOP_PLUSZ-1.2.3-21-NG1-2022-00005, Régivásártér utca felújítása TOP_PLUSZ-1.2.3-21-NG1-2022-00006

A Vasvári Pál utca jelenleg kiépítetlen, burkolattal nem rendelkezik. A felújítás célja, hogy kétirányú forgalom lebonyolítására alkalmas út kerüljön kialakításra. A terület- és településfejlesztési forrást felhasználva a meglévő padkafolyóka átépítésével az említett útszakasz burkolatot kap. A tervezési szakaszok jobb oldalán a meglévő betonjárda elbontását és térkőjárda építését tervezzük.

A Napsugár utca jelenleg kiépítetlen, burkolattal nem rendelkezik. Az utcában szakaszosan földárok és burkolt árok található. A felújítás célja, hogy kétirányú forgalom lebonyolítására alkalmas út kerüljön kialakításra. A terület- és településfejlesztési forrást felhasználva az útszakasz új burkolatot kap. A tervezési szakasz jobb oldalán a meglévő betonjárda elbontását és térkőjárda építését, valamint a szelvényezés szerinti baloldalon teljes hosszúságban a meglévő, részben kiépített földárok átépítését, burkolását tervezzük.

A Bem utca jelenleg betonlapos burkolattal rendelkezik. Az utca csapadékvíz elvezetése a meglévő burkolaton történt. A terület- és településfejlesztési forrást felhasználva az útszakasz új burkolatot kap. A vízelvezetést padkafolyókával tervezzük megoldani. Az összegyűjtött vizek a szakasz kezdő- és zárószelvényben kerülnek bevezetésre a meglévő nyílt vízelvezető rendszerbe.

A Régivásártér utcában a kezdő szelvénytől a tervezési szakasz kezdetéig jelenleg nem megfelelő minőségű aszfalt burkolat található, a tervezési szakasz nem rendelkezik szilárd útburkolattal. A projekt célja, hogy a kétirányú forgalom lebonyolítására alkalmas út adott szakasza felújításra kerüljön. A terület- és településfejlesztési forrást felhasználva az útszakasz új burkolatot kap, a csapadékvíz elvezetését meglévő és új földárok látja majd el.

3. ANTISZEGREGÁCIÓS PROGRAM

Az antiszegregációs program elsősorban a szegregációs folyamatok szempontjából vizsgálja a település egészét, valamint a szegregátumként beazonosított területek helyzetét. Az esélyegyenlőségi problémákra fókuszálva elemzi a jelenlegi állapotot, valamint megfogalmazza a feltárt problémák megoldására irányuló javaslatokat.

Szegregátumnak azon területileg egybefüggő tömbök minősülnek, ahol a lakónépesség száma minimum 50 fő és ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők, és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül eléri, illetve meghaladja az 50%-ot. A szegregátumnak, valamint szegregációval veszélyeztetett területeknek a beazonosítása a KSH adatszolgáltatásának segítségével történik.

AZ ITS felülvizsgálatának időpontjában a KSH tájékoztatása szerint még nem állnak rendelkezésre a 2022. évi népszámlálás eredményeként a szegregációs terület(ek)re, szegregációval veszélyeztetett területekre, településrészekre, valamint konkrét tömbökre vagy egyedileg lehatárolt akcióterületekre vonatkozó adatok, így jelen fejezetben a város korábbi antiszegregációs intézkedéseit, azok hatását és a felzárkóztatásra tett jövőbeni terveket mutatjuk be. (A fejezet felülvizsgálata a KSH adatok rendelkezésére állását követően történik.)

3.1. A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések

A 2001. évi és a 2011. évi népszámlálási adatok alapján megállapítható, hogy Pásztón a szegregációs, illetve szegregációval veszélyeztetett területek folyamatosan szűkültek.

Az Önkormányzat elsődleges feladatának tartja a társadalmi és a munkaerő-piaci hátrányok újratermelődésének megállítását, valamint a közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek megteremtését:

köznevelés: A gyermekek iskolai oktatási lehetősége azonos színvonalon biztosítva van a város valamennyi gyermeke számára. A megfelelő infrastruktúra és a felszereltség érdekében az Önkormányzat együttműködik az iskolafenntartókkal. Különbség inkább a gyermekek teljesítménye és továbbtanulása között tapasztalható. Emiatt az oktatáson belül elsősorban a hátrányos helyzetűek felzárkóztatása, tehetség gondozása a kiemelt feladat.

Az elmúlt évek eredményeként az iskolai végzettség tekintetében a lakosság összetétele javult. Növekedett a felsőfokú végzettséggel rendelkezők száma és emellett javult a 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya is.

foglalkoztatottság: A munkahelyek számának növelése és a munkába álláshoz szükséges feltételek elérése érdekében a felnőttoktatás is kiemelten fontos a városi lakosság, különösen a szegregátumban lakók helyzetének javításához.

A képzettségi és foglalkoztatottsági szint javulása jól visszatükröződik a munkaerőpiaci folyamatokban, hiszen a munkanélküliek száma 2001 óta közel a felére csökkent a városban, bár még mindig meghaladja az országos átlagot.

- **közösségi ellátásokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés:** fontos az egészségügyi és szociális ellátásokhoz való hozzáférés minél szélesebb körű és színvonalú biztosítása, kulturális és közművelődési szolgáltatások szélesítése

Az egészségügyi és szociális ellátás a város teljes lakossága számára elérhető. A magasabb színvonalú ellátás érdekében felújításra került Hasznos városrészben

található orvosi rendelő, valamint megújult az Idősek Klubja, biztosítva ezáltal is a lakosság szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférését és a minőségi szolgáltatások nyújtásának alapvető feltételeit.

Az életkörülmények javítása: a lakáskörülmények jobbá tétele, a környezet rendezése és a közlekedési viszonyok javítása mind-mind hozzájárul ahhoz, hogy csökkenjenek a város egyes területeire jellemző különbségek.

Az elmúlt időszakban csökkent a komforthiányos lakások száma és aránya. A városi kerékpárút kialakítása szinte minden területet bekapcsol a teljes várost feltáró, a munkahelyeket, az iskolákat és intézményeket elérő kerékpárút hálózatba. A városi zöldfelületek fejlesztése által javul a környezetminőség, a rendezettség. Számos fejlesztés révén lehetőség adódik a kultúra, a sport minél szélesebb körű használatára.

Pásztó Városi Önkormányzat 2024-ben elfogadta a 2024-2029 időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját. A Program Intézkedési Terve az alábbi feladatokat rögzíti:

Település szintű probléma

- Csapadékvíz elvezető rendszer fejlesztése Pásztón
- Bel- és külterületi utak minőségének javítása, kátyúzása

A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

- Általános iskolai végzettség, szakképzettség és érettségi megszerzésére vonatkozó képzések szervezése, egyéb elhelyezkedést segítő képzések, programok működtetése
- Egészségügyi-, családvédelmi, stb. ismeretek bővítése
- Lakásfenntartási támogatás biztosítás
- Bérlakás-állomány növelése
- Hátrányos helyzetű területek infrastrukturális, szociális, egyéb lemaradásának csökkentése.

A gyermekek esélyegyenlősége

- Országos fejlesztési programba való bekapcsolódás, módszertani képzések szervezése, segítő szakemberek bevonásának növelése, ingyenes szabadidős programok támogatása
- Az oktatási-, nevelési-, kulturális-, sport és egyéb létesítmények műszaki és környezeti állapotának javítása, új létesítmények építése
- A XXI. századi gyermekek elszigetelődése, alkohol, drog használatának veszélyei

A nők esélyegyenlősége

- Humán erőforrás emelése, családbarát munkahelyek létrehozásának támogatása, bölcsőde működtetése, generációkat összehozó civil önkéntes programok támogatása
- Baba-mama klubok, egészségtudatosság, nevelési alapelvek elsajátítása

Az idősek esélyegyenlősége

- Egyéneket-, csoportokat fejlesztése, közösségi, generációkat összehozó önkormányzati-, intézményi-, civil önkéntes programok/rendezvények szervezése
- Az aktivitás megőrzését segítő programok, felnőttképzés, részmunkaidős-, rugalmas munkaidős foglalkoztatás
- A szociális elszigetelődés hatása a demenciára, időskori hasznosság érzésének támogatása

A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

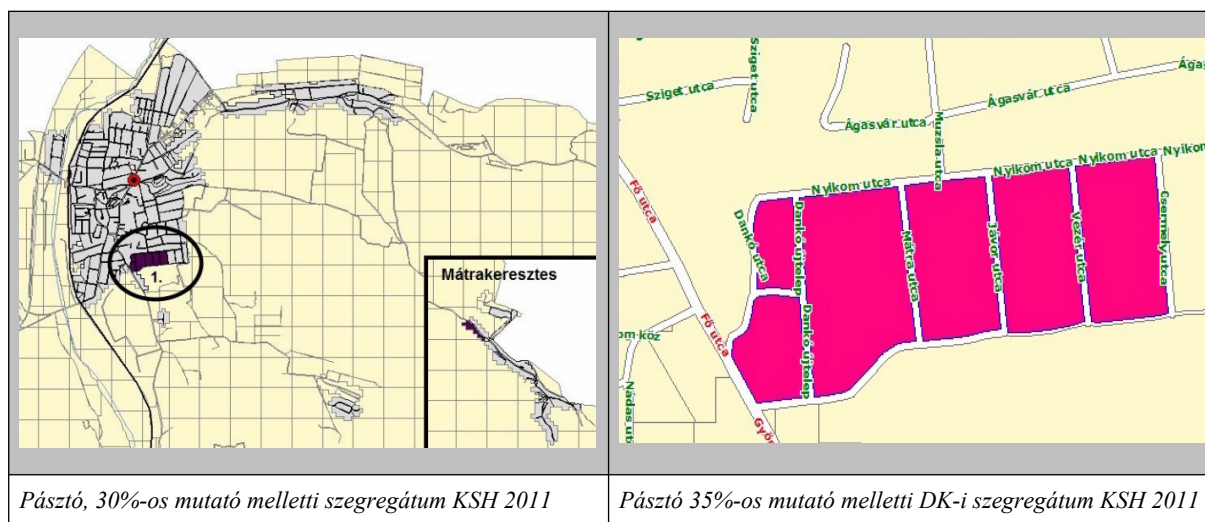
- A fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés minél magasabb fokú megteremtése

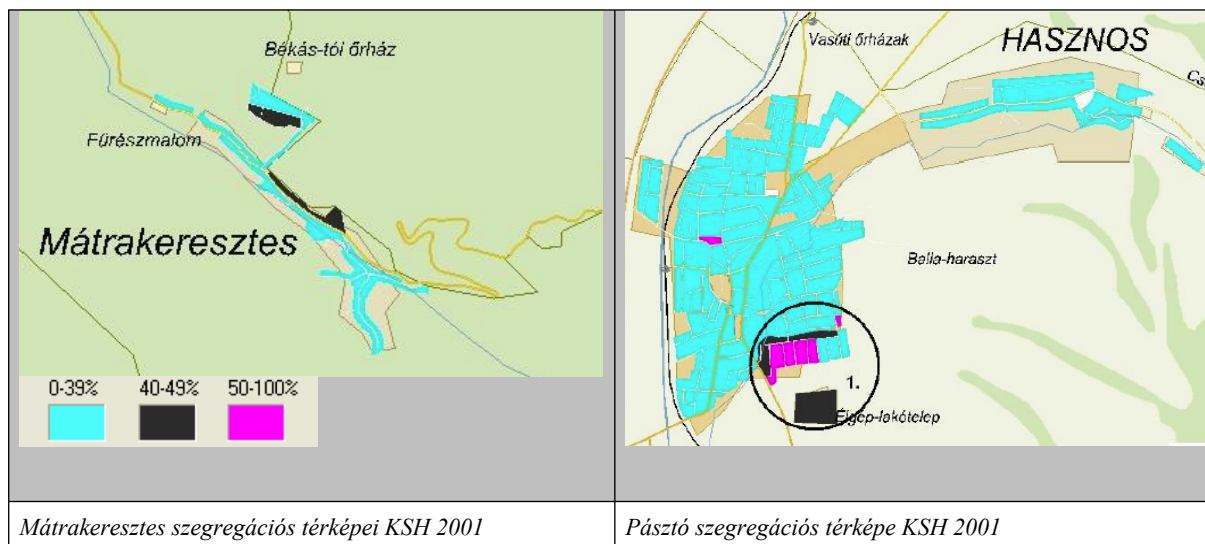
Az önkormányzat mellett a civil és nonprofit szervezetek, valamint az egyházak szerepe is kiemelkedő jelentőséggel bír, elsősorban az idősek és a romák társadalomba integrálásában, valamint a többségi társadalom ezzel kapcsolatos szemléletformálásában. A gazdasági szervezetek és vállalkozók pozitív közreműködése, illetve felelősségvállalása a speciális, szociális munkalehetőségek bővítésében, munkahelyi befogadó légkör megteremtésében nyilvánulhat meg.

3.1.1. A hátrányos helyzetű, leszakadó, szegregálódó rétegek integrációja, támogatása

A szegregátum(ok) helyzete

A 2015-ben készült és 2019-ben felülvizsgált ITS készítéséhez a KSH a 2011. évi népszámlálási adatok alapján az alábbi szegregátum lehatárolást adta. A 2001. évi és 2011. évi népszámlálás adatai alapján lehatárolt szegregációs ill. szegregálódó területek térképeiből megállapítható, hogy a szegregált területek szűkültek. Hivatalosan szegregátumként csak az 50 főt meghaladó nagyságú, összefüggően kedvezőtlen mutatókkal rendelkező területek számítanak, így a város DK-i peremén a Dankó u. – Fő u. – Névtelen u. – Csermely u. – Nyikom u. térsége mindkét időpontban szegregált területnek számított, a többi jelzett terület nem éri el az 50 főt.

Mutató megnevezése	Pásztó összesen 2001	szegregátum 2001	Pásztó összesen 2011		szegregátum 2011	
			2011	változás a 2001 %-ában	2011	változás a 2001 %-ában
Lakónépesség száma	10 296	495	9689	94,1	308	62,2
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya %	16,6	24,9	12,9	77,7	21,1	84,7
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya %	63,7	65,1	61,6	96,7	69,2	106,3
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya %	19,7	10,1	25,5	129,4	9,7	96,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül %	25,9	64,9	13,3	51,4	62,0	95,5
Felsőfokú végzettségük a 25 éves és idősebb népesség arányában %	10,6	0,3	15,2	143,4	1,7	566,7
Lakásállomány (db)	3 964	148	4093	103,3	87	58,8
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya %	21,9	30,4	9,1	41,6	20,7	68,1
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül %	44,1	69,6	41,1	93,2	75,1	107,9
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül %	17,2	53,1	9,5	55,2	54,0	101,7
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül %	51,9	28,8	54,2	104,4	23,2	80,6
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya %	41,3	54,8	41,8	101,2	59,1	107,8

Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya %	39,3	64,7	41,4	105,3	73,6	113,8
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül %	58,4	75,8	55,1	94,3	62,3	82,2
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta) %	9,1	17,5	16,7	183,5	54,3	310,3
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya) %	3,3	5,8	9,7	293,9	27,6	475,9
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül %	15,8	29,6	7,0	44,3	20,7	69,9
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül %	12,0	14,1	6,6	55,0	13,8	97,9

2011-ben a szegregátumban élők adatai – akárcsak 2001-ben - jelentősen eltérnek a városi átlagtól: a gyermekek aránya sokkal magasabb, az időseké sokkal alacsonyabb, míg a munkaképes korosztály aránya nagyjából megegyezik a pásztoival. A városi 0,51 vitalitási index-szel szemben a szegregációban élők vitalitási indexe 2,2. Ez nem csupán a magasabb gyerekszámnak köszönhető, hanem az idősek igen alacsony (9,7%) részarányának is. Ez utóbbi rossz egészségi állapotra és korai halálózásra utal. A magas (21,1 %) gyermek arány a közoktatási feladatokra, a korai iskolaelhagyás csökkentésére és a továbbtanulás segítésére hívja fel a figyelmet, különösen mert elmondható, hogy az iskolázottság jelentősen elmarad a városi átlagtól: míg az egész városban az általános iskolai, vagy annál is alacsonyabb végzettségűek aránya 13,3 %, a szegregátumban ez 62,0 %-ot ér el. Nagyrészt ebből is adódik, hogy a foglalkoztatottak aránya a városi átlag (54,2 %) felét sem éri el (23,2%). A rendkívül magas (54,3 %), a városi átlag (16,4%) háromszorosát meghaladó munkanélküliség pedig e népeségi réteg mélyszegénységét is determinálja. A felsőfokú végzettséggel rendelkezők (1,7%) a városi átlagnak (15,2%) alig több mint egytizedét érik csak el. Rendszeres munkajövedelemmel a szegregátum munkaképes korú lakóinak háromnegyede (75,1%) nem rendelkezik. A foglalkoztatottak aránya mindössze 23,2 %, de ők is nagyrészt (73,6%-uk) az alacsony presztízsű ágazatokban dolgoznak. A háztartások közel 60 %-ában (59,1%) egyáltalán nincs kereső foglalkoztatott. A munkanélkülieken belül a tartósan, 360 napon túli munkanélküliek aránya a városi érték háromszorosa.

A szegregátumi lakáskörülmények is markánsan rosszabbak, mint a pásztoí átlag. A lakások száma 87 db, melyből 18 db, 20,7 % alacsony komfortfokozatú, a pásztoí érték többszöröse. Az egy lakásra jutó népesség az összvárosi 2,37 fő/lakás helyett itt 3,54 fő/lakás. A zsúfoltság mértékét növeli, hogy míg az egész város lakásállományának csupán 6,6 %-a egyszobás, a szegregátumban ez 13,8 %, azaz a lakásonkénti nagyobb létszám kevesebb szobában koncentrálódik. A terület közművel ellátott, de nincs minden lakás a hálózatokra rákötve: a lakások 90 %-a rendelkezik vezetékes ivóvízzel, 61%-a szennyvízcsatornával, 45,7 %-a vezetékes gázzal. *(Forrás: Pászto Városi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programja)* Az épületek állapota vegyes, a lakókörnyezet részben rendezetlen, a környéken esetenként előfordul illegális hulladéklerakás.

Igazán kedvezőtlen képet az időbeli összehasonlítás jelent. Bár az kedvező, hogy a szegregáltan élők száma csökkent, de a minőségi mutatók változásából az látszik, hogy a pozitív változások a szegregátumban lényegesen lassabbak, mint az egész városban.

Különösen feltűnő, hogy amíg Pásztó egészében a csak alapfokon iskolázottak aránya a felére, 48,5 %-kal csökkent, a szegregátumban ez a csökkenés csupán 4,5 %-os, ami a különbségek további növekedésére utal. Különösen aggasztó, hogy a foglalkoztatottak aránya a teljes népességen belül emelkedett, de a szegregátumban csökkent, a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya a szegregátumban gyorsabban emelkedett, mint az egész városban. A munkanélküliek, azon belül a tartósan munka nélkül levők aránya a teljes népességben nőtt, de a növekedés üteme a szegregátumban a városihoz képest több mint másfélszeres. Ez a szegregáltan élők munkaerőpiacról való fokozottabb kiesését, a jövedelmi különbségek növekedését jelzi.

A lakáskörülményekre hasonlókat mondhatók el: az alacsony komfortfokozatú lakások aránya tíz év alatt a településen a korábbi fele alá (41,6 %) esett, a szegregált területen azonban lassúbb a javulás. Ugyanez a tendencia tapasztalható az egyszobás lakások csökkenési ütemével kapcsolatban is, a szegregátumban alig, mindössze 2,1 %-kal változott az arányuk, míg a városban 45 %-kal mérséklődött.

Ahogy korábban is jeleztük, még nem állnak rendelkezésre a 2022-es népszámlálási adatok alapján elkészített szegregációs mutatók és térképek, így a szegregátumok helyzete mindenképpen felülvizsgálandó a jövőben. A fenti szegregátumra vonatkozóan felzárkóztató programot valósított meg az önkormányzat bízva abban, hogy a szegregátumi besorolás ezáltal megszüntethető ezen a területen is.

Szegregálódással veszélyeztetett területek

A szegregálódás veszélye elsősorban a központi várostesttől területileg is elkülönülő városrészekben merülhet fel. Ezek közül elsősorban Mátrakeresztes városrész lehet érintett ahol a 2011. évi népszámlálás demográfiai és gazdasági adatai valamennyi városrész közül a legkedvezőtlenebbek. A területi elszigeteltség és a nem mindig kielégítő közlekedési kapcsolatok, a helyi intézmények hiánya, ill. nem fenntarthatósága mind ilyen irányú folyamatokat indítanak. Ezért az ITS javaslatai között szerepel a helyben foglalkoztatás lehetőségeinek bővítése, a helyi értékek megőrzésére alapozott turizmusfejlesztés, a közlekedési kapcsolatok javítása és a lakosság aktív bevonása a turisztikai fejlesztésekbe, valamint az ehhez kapcsolódó humán erőforrás-fejlesztésbe.

A szegregátum helyzet-javítási programja

Az előző részben felvázolt szegregátum helyzetének javítása érdekében Pásztó Városi Önkormányzat, valamint Pásztói Gondozási Központ, Teleki László Városi Könyvtár és Művelődési Központ, Városgazdálkodási Közhasznú Nonprofit Kft., Pásztói Roma Nemzetiségi Önkormányzat pályázatot nyújtott be a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében a szegénység, a társadalmi- és a munkaerőpiaci hátrányok újratermelődésének megállítása, valamint a közösségi- és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek megteremtése érdekében.

A TOP-5.2.1-15-NG1-2016-00002 azonosítószámú "Integrációs közösségfejlesztés Pásztón" című projekt keretében a szegregátum területén folyamatos, támogató szociális munka biztosításával, gyermekek iskolai felzárkóztatását segítő programokkal, tanoda típusú szolgáltatások megvalósításával, képzésekkel segítette a lakosság életminőségének javítását, a munkaképesség erősödését az Önkormányzat, a Konzorciumi Partnereivel együtt.

Képzés, oktatás, tréning:

- targoncavezető képzés: 6 fő számára biztosított lehetőséget

- Élelmiszer- és vegyiáru-eladói képzés: 13 fő teljesítette sikeresen a vizsgakövetelményeket
- 7-8. osztályos felzárkóztató képzés 12 fő részére.
- Fiatalok számára “szakmák bemutatkozása” rendezvénysorozat
- Konfliktuskezelési tréning
- Fejlesztő programok
- pszichodráma foglalkozások

Egészség:

- rendszeres egészségügyi szűrések biztosítása
- Egészségügyi előadások, tanácsadások

Kulturális- és szabadidős programok

- nyári táborok, nyári és téli tematikus napközis táborok, kirándulások, kulturális programok
- sport programok, melyek célja az egészséges életmódra nevelés mellett az volt, hogy egyrészt lehetőséget teremtsünk a minőségi kikapcsolódásra, másrészt, hogy olyan sportágakat is kipróbálhassanak a résztvevők, amelyeket egyébként nem lenne lehetőségük
- Roma Fórum és kulturális családi napok szervezése

3.2. A fejlesztések szegregációs hatásának kivédésére hozott intézkedések

A fejlesztések előkészítése és megvalósítása során általános elvárás, hogy az adott beavatkozás nem járulhat hozzá az esélyegyenlőtlenség fenntartásához, diszkriminációhoz, szegregációhoz, vagy ezek konzerválódásához. A város érdeke is, hogy a tervezett és megvalósított tevékenységek társadalmi elfogadottsága biztosított legyen, ezért fontos szempont a társadalmi párbeszéd lehetőségének biztosítása. A projektfejlesztés során érvényesített szempontok: az adott fejlesztés fizikai megközelíthetőségének, fizikai hozzáféréseinek biztosítása.

A város fejlődése érdekében jelenleg tervezett és a stratégiában kifejtett beavatkozások nem járulnak hozzá a szegregációhoz, viszont több elemében hozzájárulnak a hátrányos helyzetűek társadalmi felzárkózásához és ezzel potenciálisan a szegregáció oldásához.

4. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

4.1. Külső összefüggések

A jelen fejezetben azt vizsgáljuk, hogy a stratégia céljai hogyan illeszkednek a tervhierarchiában felette álló területfejlesztési dokumentumokhoz, illetve az önkormányzat saját fejlesztési dokumentumaihoz.

A tervhierarchiában két dokumentum tekintetében vizsgáljuk az illeszkedést: Nógrád megye területfejlesztési koncepciója és programja, illetve az Országos fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK) kapcsolódó céljait vizsgáljuk meg.

Stratégiai cél - Pásztó	Stratégiai cél – Nógrád megye	Illeszkedés	OFTK stratégiai cél	Illeszkedés
A népességmegtartó képesség javítása, a városi kötődés fokozása, az esélyegyenlőség és társadalmi szolidaritás erősítése	Egészséget mindenkinek Fokozódó tudás és jólét	A pásztói lakosság életminősége, az aktivitás, a szolidaritás, a befogadás összefüggenek a testi és lelki egészséggel, mely nélkül az emberek nem tudnak teljes életet élni. A jólét feltételeibe a megyei stratégia beleérti azt a kedvező életteret, melyet Pásztón is meg kívánnak teremteni a lakosság megtartása érdekében. Ide tartozik a közszolgáltatások fejlesztése, a sport és kulturális lehetőségek is.	Népességi fordulat, egészséges és megújuló társadalom	Pásztó elő kívánja segíteni a népesség gyarapodását a városi életter és humán szolgáltatások fejlesztésével. A társadalmi megújuláshoz pedig hozzájárul a sport- és szabadidős lehetőségek bővítése, a gazdag programkínálat, a javuló egészségügyi szolgáltatások. A növekvő társadalmi biztonság csak olyan helyen jöhet létre, ahol a helyiek között szoros az összetartás, és figyelnek a hátrányos helyzetűekre is.
A gazdaság versenyképességének növelése, munkahelyteremtés turizmusfejlesztés	Egészséget mindenkinek, középpontban a fenntarthatóság	A gazdasági versenyképesség a megyei stratégiában a fenntartható gazdaságfejlesztés gondolatában jelenik meg, amely alatt azt érti, hogy olyan vállalkozások adják a gazdaság motorját, amelyekre hosszú távon lehet számítani. A megye a turizmusban azt a környezetet kívánja kihasználni, amely igazán alkalmas a rekreációra, lelassulásra. Pásztó és környéke ennek egyik kiváló helyszíne.	Értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés	A nemzeti cél az érték-, tudás- és munkaalapú, hozzáadott értékű eredményező gazdasági növekedés, amely bővíti a foglalkoztatást. Pásztó mindezt elő kívánja segíteni a helyi gazdaság erősítésével, az üzleti környezet fejlesztésével, ösztönözve a foglalkoztatást bővíteni képes vállalkozások bevonását, az együttműködést.
Városi arculatépítés, környezetfejlesztés és ökonomikus területgazdálkodás	Középpontban a fenntarthatóság	Pásztó szintén azt igyekszik kihasználni, hogy a globalizáció fokozódásával térségének adottságai felértékelődnek. Ebbe beletartozik az egyre zöldebb települési infrastruktúra éppúgy, mint a környezet, vagy a közlekedés. A két szint céljai egy irányba mutatnak.	Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme; Térségi potenciálokra alapozott,	A természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás érinti az épített környezetet, a természeti környezetet és a közlekedést is. Mindezekben Pásztó az ökonomikus területgazdálkodásra és

			fenntartható térszerkezet	fenntarthatóságra törekszik. Ezzel a szemlélettel hozzájárul a térségi potenciálok nemzeti szintű kihasználásához is.
Felkészülés a klímaváltozásra, a megújuló energiaforrások kihasználásának bővítése, a természeti értékek megőrzése	Fokozódó tudás és jólét Középpontban a fenntarthatóság	Pásztó az energiahatékonyság fokozását, illetve a lakosság és vállalkozások szemléletformálását helyezi a középpontba. Az „okosítás” a megyénél is megjelenik nem kizárólag javuló képzések által, hanem a fiatalokat vonzó „trendi” élettér vonatkozásában is. Az energiahatékonyság és a zöldítés fontos irányok a fenntarthatóság növelése érdekében.	Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme	A klímabiztonság növelése Pásztó céljainál ugyanúgy megjelenik, mint az OFTK-ban. A természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás nem képzelhető el energetikai korszerűsítés és szemléletformálás nélkül.

4.2. Belső összefüggések

A stratégiai célok által a helyzetértékelésben beazonosított problémákra kínált megoldásokat, illetve a célok közötti belső összefüggéseket az alábbi táblázat mutatja be:

	Stratégiai cél	Illeszkedés feltárt problémához	Illeszkedés a többi stratégiai célhoz
1.	A népességmegtartó képesség javítása, a városi kötődés fokozása, az esélyegyenlőség és társadalmi szolidaritás erősítése	Csökken a város lakossága, romlik a vitalitása Csökken a vállalt gyermekszám A településen jelen van a roma lakosság, tartós munkanélküliség	A népességmegtartó képesség növeléséhez bővülő munkahelyekre van szükség, továbbá vonzó városi környezetet szükséges biztosítani (2. és 3. cél)
2.	A gazdaság versenyképességének növelése, munkahelyteremtés, turizmusfejlesztés	Nő a lakosság képzettsége, de még mindig sokan ingáznak más településen lévő munkahelyre A városban jelen van a tartós munkanélküliség Megtorpanás van az iparüzési adóbevételben	A gazdaság versenyképessége növekedésének feltétele a megfelelő mennyiségű és minőségű munkaerő rendelkezésre állása, illetve a vonzó városi és üzleti környezet (1. és 3. cél). A turizmus bővüléséhez fontos a megfelelő imázs, illetve a természeti értékek megőrzése (3. és 4. cél).
3.	Városi arculatépítés, környezetfejlesztés és ökonomikus területgazdálkodás	Nő a nem lakott lakások aránya Jelentősen nőtt a lakossági hulladék mennyisége Nő a regisztrált vállalkozások száma	Az arculatépítés és környezetfejlesztés nem valósulhat meg a lakosság elköteleződése nélkül (1. cél). Az ökonomikus területgazdálkodáshoz szükség van a bővülő vállalkozások együttműködésére (2. cél).

4.	Felkészülés a klímaváltozásra, a megújuló energiaforrások kihasználásának bővítése, a természeti értékek megőrzése	A lakosság még nem használja ki a megújuló energiaforrásokat Jelentősen nőtt a lakossági hulladék mennyisége Nő a regisztrált vállalkozások száma	A környezettudatos, energiatakarékos városi lét csak a lakosság és a vállalkozások együttműködésével lehet sikeres (1. és 2. cél). A természeti értékek megőrzése tudatos területgazdálkodás mellett valósulhat meg (3. cél).
----	--	---	--

Látható tehát, hogy a stratégiai célok között szoros kölcsönhatás van, azok megvalósítása egymással szinergikus hatásokat képes kiváltani, túlmutatva önmagán. A helyzetelemzésben megfogalmazott problémák mindegyikére választ tudnak adni a kitzűzött stratégiai célok.

5. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

A kockázatelemzés célja a kockázatok beazonosítása, elkerülése, hatásainak mérséklése. A fejezet azokat a kockázatokot, történéseket, eseményeket tartalmazza, melyek esetleges bekövetkezése a stratégia céljainak elérését, megvalósulását veszélyezteti.

5.1. Gazdasági és pénzügyi kockázat

A Covid, az energiaválság következményeként Magyarország települési önkormányzatai nehéz pénzügyi helyzetbe kerültek. Egyrészt saját forrásaik is apadtak, másrészt a gazdasági recesszió miatt helyi adóbevételeik is csökkentek. A fejlesztésekre emiatt egyre kevesebb forrást tudnak fordítani.

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) és a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz) pályázatok a nem jövedelemtermelő projektek elszámolható költségeinek 100%-át finanszírozzák, ami az önkormányzatoknak nagy segítség. Ugyanakkor előfordulhatnak olyan költségelemek, amelyek nem elismerhetők, vagy amelyeket bármilyen szabálytalanság, közbeszerzési hiányosság miatt az Irányító Hatóság nem ismer el. Ezeket a pályázónak saját erőből szükséges finanszírozni.

A jövedelemtermelő TOP/TOP Plusz projektek esetén költség-haszon elemzés támasztja alá, hogy a pályázónál milyen működési és pótlási költségek, illetve milyen bevételek merülnek/merültek fel a fenntartási időszakban. Fontos, hogy ezeket az önkormányzati hivatalban elkülönítve kezeljék. Amennyiben a projekt 100%-os támogatásban részesült, a keletkezett jövedelmet – a visszatérítési mechanizmus elve szerint – vissza kell fizetni. A TOP támogatással fejlesztett üzleti infrastruktúrák esetén fontos, hogy az önkormányzat azokat ne idegenítse el a fenntartási időszak vége előtt.

Amennyiben az önkormányzat INTERREG Magyar-Szlovák Együttműködési program pályázatán indul, tudni kell, hogy a projekthez önerőt kell biztosítani (5%).

Az önkormányzatok számára a hazai Operatív Programok és a határmenti együttműködési program is biztosít előleget. A további nemzetközi programok megkívánják az előfinanszírozást.

Minden projekt sikeres lezárásának feltétele a fenntartási időszakra vonatkozó vállalások teljesítése. Az újabb fejlesztések megvalósítása miatt erre nem mindig irányul megfelelő figyelem.

Kockázatok

- az operatív programok megvalósítása nem a megfelelő ütemben halad. Országos szinten a programok csúszása, illetve egy időben történő megjelenése munkaerőhiányt okozhat, mely hatásaként költségnövekedés lehetséges
- a tervezett fejlesztésekhez szükséges pályázati források nem állnak rendelkezésre;
- megemelkedett költségeket a pályázati konstrukciók nem finanszírozzák ;
- az önkormányzatnak nem áll módjában saját forrás biztosítása a megemelkedett költségek finanszírozására, ezért kétségessé válhat a programok megvalósítása;
- nem alakul ki az operatív programokból az a finanszírozási háttér, amely a bonyolult, nagy volumenű, hosszán tartó operatív városfejlesztési folyamatot a velük járó jellegzetes költségekkel összehangolt rendszerben, tervszerű, kiszámítható és gazdaságos folyamat keretében megvalósíthatóvá tenné;
- a fejlesztési területek megszerzésének nehézségei miatt a munkahelyteremtő beruházások megvalósításához szükséges előfeltételeket az önkormányzat nem tudja biztosítani, ennek elmaradása következtében nem történnek meg a szükséges jelentős mértékű befektetések, amelyek a gazdaság fejlesztésének, a foglalkoztatás bővítésének és az ipari munkahelyek teremtésének a húzóerői lehetnének a térségben;
- a városi életszínvonal növekedése nem lesz olyan mértékű, ami az elvándorlás mértékét csökkenthetné.

Kockázat csökkentése érdekében tett intézkedések:

A fejlesztések előkészítéskor, kialakításakor egyértelmű operatív program hozzárendelés és vármegyei területfejlesztési programhoz illesztés szükséges.

Körülmények és alapos tervezés szükséges, mely részletes projekttervek, átgondolt műszaki tervek, tervezői költségvetések készítését, illetve tartalékkeret képzését követeli meg.

A település törekszik a magán befektetőkkel, piaci szereplőkkel való szervezett és strukturált együttműködésre, mind a kommunikáció, mind a konkrét fejlesztési elképzelések megvitatására fórumot biztosít.

5.2. Szervezeti, szervezési kockázatok

Pásztó Városi Önkormányzat a jelentős számú TOP és TOP Plusz pályázat sikeres megvalósítása érdekében szervezetfejlesztést hajtott végre. Korábban a műszaki, építési fejlesztésekkel az önkormányzati hivatalon belül a Városfejlesztési Osztály és a Városüzemeltetési Osztály foglalkozott.

2022 januárjában alapította meg az önkormányzat a Pásztó Fejlesztési Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaságot, amely ezt követően önálló szervezetként végzi a fejlesztési, illetve turisztikai üzemeltetési feladatokat. A cég főtevékenysége az üzletviteli, egyéb vezetési tanácsadás. Jelen ITS felülvizsgálat időpontjában a cég 9 fő alkalmazottat foglalkoztat.

A városi fejlesztésekre vonatkozó döntéselőkészítő anyagokat, előterjesztéseket az önkormányzati hivatal készíti, majd terjeszti be a testület elé. Hasonlóképpen történik -

szükség esetén – a projektek tartalmára vonatkozó módosítások elfogadása. A pályázat elkészítése, megvalósítása, utánkövetése a Pásztó Fejlesztési Nonprofit Kft. feladata.

A pásztói fejlesztési projektek megvalósításában számos partner vehet részt, akár önállóan, akár konzorciumi formában. Ide tartoznak az egyházak, a kormányzati szervek, a civil szervezetek. Ezek kiválóan elláthatnak olyan feladatokat, amelyekre az önkormányzatnak megfelelő kapacitása nincsen. Közülük kiemelhetjük a szemléletformálást a társadalmi befogadás vagy a környezetvédelem területén, a prevenciót, a tehetséggondozást, a helyi identitás erősítését. A rendszeres kapcsolattartás, kommunikáció biztosítani tudja azt, hogy ezek a civil tevékenységek a helyben kitűzött fejlesztési célok megvalósítását segítsék, és ne más irányba hassanak.

Kockázatok:

- A fejlesztések megvalósítása során kockázatként merül fel az önkormányzati hivatal és a cég közötti kommunikáció hiánya, az esetleges hibák, szabálytalanságok miatti felelősség áthárítása
- Az együttműködésben megvalósítandó fejlesztések esetében a településközi koordináció elmarad
- A lakosság, civil szervezetek elégedetlensége

Kockázat csökkentése érdekében tett intézkedések:

Az előkészítéstől a megvalósításig tartó folyamat során végig szükséges a helyi lakosság és civil szervezetek bevonása, folyamatos tájékoztatása a fejlesztésekről. A partnerségi folyamatba illesztve már a stratégiaalkotás során kifejezhetik véleményüket, javaslataikat, fejlesztési elképzeléseiket, melyek ezáltal beépülhetnek a fejlesztési dokumentumba.

A szervezeti kockázatok mérséklése érdekében a fejlesztések megvalósítását az erre a célra létrehozott 100%-os önkormányzati tulajdonban lévő Kft. végzi. Ugyanakkor szinte valamennyi hivatali részlegnek együtt kell működnie, részt kell vállalnia a képviselőtestület elé terjesztendő döntés-előkészítő anyagok kidolgozásában, elemzésében. Fontos, hogy a feladatmegosztás, a felelősségi körök meghatározása pontos és egyértelmű legyen.

A sikeres és hatékony városfejlesztéshez, gazdasági és társadalmi átalakuláshoz elengedhetetlen valamennyi társadalmi/gazdasági szféra együttműködése, a társadalmi aktivitás fokozása.

Szervezett és strukturált együttműködés kialakítása az érintett (környező) településekkel, végig a partnerségi folyamat során.

5.3. Jogi kockázat

A stratégiák, fejlesztések előkészítése során lényeges a jogszabályoknak való megfelelés, az adott jogszabályokban meghatározott kötelezettségek beépítése, ezért a folyamatosan változó jogszabályi előírások figyelembe vétele és ismerete.

Kockázatok:

- Jogszabályi, tervezési környezet változása (változó OP tartalom, változó forrás - és szervezeti keretek)
- Sikertelen közbeszerzési eljárások

Kockázat csökkentése érdekében tett intézkedések:

A vonatkozó jogszabályok, eljárásrendek, operatív programok módosításait folyamatosan figyelemmel kell kísérni, a jogi, tervezési, szabályozási környezetet meghatározó intézményekkel szoros együttműködés kialakítása szükséges.

5.4. Időbeli kockázatok

Egy település hosszú távú integrált fejlesztése során a megcélzott fejlesztési elemek jó esetben egymásra épülnek vagy egymást kiegészítik, ezért azok időbeliségének alapos megtervezése elengedhetetlen. Nem szabad, hogy a tudatos fejlesztési folyamatot felborítsa egy hirtelen forrásvezérelt döntés, amely a kapcsolódó projektek megvalósulását megnehezíti vagy ellehetetleníti.

A fejlesztések sorrendiségének kérdése az egyes akcióterületek között is felmerülhet. A városközponti akcióterületekben előirányzott fejlesztési feladatok a város egésze szempontjából vitathatatlanok, de az egyes városrészi érdekek is jelentősek lehetnek, melyek ezzel ellentétesen is hathatnak. Tehát több szempont alapján kell mérlegelni a sorrendiséget.

Az egyes megcélzott projektek időbeliségét azért is fontos alaposan átgondolni, mert a város projektmenedzsment kapacitásai korlátosak. Az egyszerre futó sok projekt a piacon megnöveli a keresletet a kapcsolódó műszaki és kivitelezői szolgáltatások iránt is, amelynek árfelhajtó hatása lehet.

Kockázatok:

- sorrendiség nem optimális meghatározása
- érdekek miatti sorrendiség felborulása

Kockázat csökkentése érdekében tett intézkedések:

Alaposan megtervezett és átgondolt stratégia.

5.5. Társadalmi kockázatok

Bár az ITS törekedett arra, hogy olyan fejlesztéseket tartalmazzon, amelyek az egész város fejlődését segítik, és mindenki javára válnak, mégis jelentkezhetnek érdekellentétek, vagy legalábbis érdekkülönbségek.

A városrészek között feszültség adódhat abból, hogy nagyon eltérő az egyes területeken jelentkező fejlesztési volumen, az egyes városrészek számára jelentkező támogatás. Ez adódhat egyes területek elmaradottságának megszüntetéséből, felzárkóztatásából, vagy más városrészek magasabb potenciáljának – pl. a városközpont – az egész város hasznára történő hasznosításából (vonzerónövelés, turizmusfejlesztés, identitástudat erősítés, örökségvédelem, stb.) is. Ha a lakosság mélyebben megismeri a terveket és az azok mögötti indokokat, akkor az érdekkülönbségek mérsékelhetők. Ezért nagyon fontos, hogy a tervanyag úgy kerüljön több ízben összvárosi és városrészenkénti bemutatásra, hogy ne csak a „felszín” látszódjon, hanem a mögötte rejlő tartalom is.

A társadalmi csoportok között ugyancsak nézeteltérés forrása lehet, hogy a leszakadó rétegek felzárkóztatása sok anyagi és szellemi erőforrást igényel. Feltétlenül szükséges a társadalmi tolerancia, majd a szolidaritás kölcsönös fejlesztése, amely a hozzáértő szakmai munka mellett rengeteg időt, energiát és forrást igényel.

A gazdasági szféra szereplőit elsősorban az üzleti infrastruktúra fejlesztések érdekelhetik. Fontos, hogy a számukra biztosított kedvezményes lehetőségek egyenlő, átlátható feltételek

mentén legyenek elérhetőek. Azok meghirdetése legyen nyilvános, mindenki által elérhető, a beadott ajánlatok értékelése pedig egyértelmű, objektív.

Az érdekeltek jelentkezése megelőzhető, vagy erősségük tompítható, ha az ITS-t a lakosság széles körűen megismeri, elfogadja és magáénak érzi. Ezáltal a társadalmi passzivitás és érdektelenség is csökkenthető, remélhetőleg a társadalom legalább egy része aktivizálható. A tervismertetések hangsúlyozni kell az egyes intézkedések indokait és azt is, hogy az az egész városnak (és nem csak az érintett akcióterületnek) miért jó, milyen probléma/konfliktus megoldását segíti. A közvetlen, személyes „kérdéss-felelek” tervismertetések, a megvalósításban érdekelt vagy érintettek (pl. vállalkozók, hangadó közvélemény formálók, aktív és vezető értelmiségi körök) számára célzottan megrendezett ITS ismertetések, vagy egy-egy probléma megoldására irányuló ismertetések hatása ezért meghatározó. Ezekre megfelelő időt, szakembert és pénzeszközt kell biztosítani.

6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

6.1 A célok elérését szolgáló eszközök

Városmarketing

A projektek megvalósításának meggyorsításához, a zökkenőmentes realizáláshoz hatékony városmarketing tevékenység megszervezése elengedhetetlen. Ennek keretében a városnak aktív, tökevonzó politikát kell folytatnia:

közzé kell tennie - a város honlapján és/vagy egyéb szakmai (gazdasági kamarák, ingatlan befektetők) honlapokon a fejlesztési lehetőségeket, az azokon elérhető lehetséges kapacitásokat, a beépítés szabályait/feltételeit, a területtel kapcsolatos környezeti korlátokat/feltételeket, hogy a tőkebefektetők a pártói lehetőségekről információhoz jussanak

a befektetésre kijánlható területeket és befektetési helyszíneket/lehetőségeket tendereztetni kell

tájékoztatóként a beruházásokhoz kapcsolódó egyéb – a térségben rendelkezésre álló munkaerő nagysága/kvalifikáltsága, a rendelkezésre álló/biztosítható közműkapacitások, a helyi adók rendszere, elnyerhető kedvezmények/támogatások, stb. – adatokat is elérhetővé kell tenni részben a városi honlaphoz kapcsolva vagy a befektetési lehetőségeket ismertető honlapról közvetlenül megközelíthető módon

a Polgármesteri Hivatalban meg kell honosítani a befektetőkkel kapcsolatos „egyablakos ügyintézés”-t, ahol valamennyi információt egy helyen és egyszerre/gyorsan be lehet szerezni és az ügyintézés is egyben elintézhető.

A magántőke mobilizálása ösztönzéssel (kedvezményekkel)

A befektető vonzás eredményessége növelhető különböző előnyök adásával is:

kedvezményes áron telekbiztosítás – olyan esetben, ahol a beruházási terület önkormányzati tulajdonban van, vagy

adókedvezmények adásával, az iparüzési adó meghatározott idejű csökkentésével vagy elengedésével, az ingatlanadó mérséklésével új (munkahelyteremtő) beruházások, atipikus foglalkoztatási módok bevezetése, hátrányos helyzetűek foglalkoztatása esetén.

Fontos, hogy a befektetésből a város által nyert előny (pl. foglalkoztatás javulása) egyensúlyban legyen a kedvezményekkel, hogy Pásztó hosszú távon se váljon deficitessé.

6.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása

A városfejlesztéssel kapcsolatos döntési jogkörrel a képviselőtestület rendelkezik. Az általa elfogadott rendeletek és határozatok révén döntési joggal rendelkezik többek között az erre a célra rendelkezésre álló pénzeszközök nagyságáról, az egyes ilyen jellegű pályázatokhoz szükséges önerő biztosításáról. Ezen túlmenően a testület feladata a város térbeli fejlődését nagymértékben befolyásoló településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv, valamint az integrált településfejlesztési stratégia elfogadása is. A képviselőtestület döntéseinek előkészítésében fontos szerepet játszanak a képviselőtestület bizottságai.

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében európai uniós és hazai források segítségével megvalósított projektek, valamint az aktuális TOP Plusz forrásaiból megvalósuló pályázatok során felmerült projektmenedzsmenti teendőket jelenleg Pásztó Városi Önkormányzat 100%-os tulajdonában lévő gazdálkodó szervezete, a Pásztó Fejlesztési Nonprofit Kft. látja el. A cég pályázati és projektmenedzsment egysége sokrétű feladatkör ellátását végzi. A divízió a már a jelenleg futó TOP Plusz forrásaira is rendkívül sikeresen pályázott vagy működött közre az adott pályázat benyújtásában, ugyanis a program keretén belül több mint 2,7 milliárd vissza nem térítendő támogatás felhasználása vált lehetővé Pásztó Városi Önkormányzat és konzorciumi partnerei részére. A Kft. az Önkormányzat támogatott projektjeinek menedzselésén keresztül hozzájárul azok sikeres lebonyolításához, az egyes projektek által megfogalmazott célok eléréséhez. A projektmenedzsmenti feladatok elvégzésének célja a projektben meghatározottak szerinti előrehaladás segítése, a beszerzések szabályszerű lebonyolítása, a szerződések, kifizetések ellenőrzése, a projekt dokumentáció rendszerezése és a közreműködők feladatainak összehangolása a projekt sikerességének érdekében. A divízió főbb feladatai közé tartozik továbbá a szakmai beszámolók készítése, a közbeszerzések előkészítése, kockázatelemzés és kockázatkezelés, valamint a pályázatok benyújtása (programozás és koncepcióalkotás). A társaságnál jelenleg rendelkezésre állnak felsőfokú végzettséggel és legalább 2 éves releváns szakmai tapasztalattal bíró szakemberek: általános projektmenedzserek – közöttük régiómenedzser geográfus, erőforrás és kockázatelemző geográfus, közigazdász végzettségű munkatársak-, pénzügyi – közigazdasági végzettséggel rendelkező pénzügyi menedzser. A műszaki végzettséggel rendelkező műszaki menedzser feladatokat az Önkormányzat hivatala, illetve külső szakértő biztosítja. A rendelkezésre álló humánkapacitással biztosított a projektek szerződéskötési, megvalósítási, valamint utánkövetési szakaszában történő projektmenedzsment feladatok teljes körű ellátása. A költségek elszámolása a százalékos átalányalapú finanszírozás költségei között történik, tekintettel arra, hogy az V. Projektmenedzsment költség c. költségkategória összes költségtípusa ide tartozik a Pályázati felhívások alapján.

A cég vállalati struktúrájának másik fő egységét a turisztikai divízió adja, amely a 2014-2020-as programozási időszakban európai uniós finanszírozásból megvalósított „Pásztó – Zsigmond király városa” és „Varázsvölgy Pásztón” című két jelentős turisztikai attrakció működtetésére, valamint a helyszínekhez kapcsolódó programok, rendezvények lebonyolításának céljából jött létre. Az említett két pályázat révén, több helyszínen, a Csohány Galériában, a Gaál István Emlékházban és a két épület közvetlen közelében található

„Varázsvölgy” elnevezésű területen a Szalay Malom rekonstrukciójával, valamint shop és kávézó létrehozásával interaktív turisztikai komplexum került kialakításra. A divízió feladata igen sokrétű: az említett épületek üzemeltetése; interaktív kiállítás bemutatása a Csohány Galériában; művészeti és kulturális jellegű kiállítások, egyéb társadalmi események (koncertek, zenei fesztiválok, különböző előadások, konferenciák, filmvetítések), fotó- és festőművészek kiállításainak megszervezése; kiscsoportos események, workshopok, kóstolók lebonyolítása; látványörlések, gyerekprogramok szervezése a Szalay Malomban; a shop kínálatának bővítése új termékek és szolgáltatások bevezetésével, digitális jelenlét kidolgozása és fejlesztése az új ügyfelek és a magasabb látogatószám elérése érdekében. Minden esemény tekintetében fontos, hogy a tematika, a cél és a célközönség egyedülálló legyen. A divízió kiemelt céljának tartja, hogy lehetőséget biztosítsanak a közönséggel való kapcsolatépítésre, a márkaismertség növelésére azáltal, hogy különböző eseményeket és változatos programokat kínálnak mind a helyi mind a turisztikai közönségüknek. A folyamatos humánerőforrás-fejlesztés mellett jelenleg felsőfokú marketing végzettséggel és releváns szakmai tapasztalattal rendelkező divízióvezető, megfelelő szakmai háttérrel rendelkező turisztikai menedzserek, bolti eladók és asszisztensek állnak rendelkezésre.

6.3. Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

Pásztó Városi Önkormányzat a környező települések önkormányzataival közösen projekteket készít elő és valósít meg.

A 2014-2020 közötti időszakban az alábbi közös projektek valósultak meg:

TOP-5.3.1-16-NG1-2017-00003 Helyi identitás és kohézió erősítése a Zagyva mentén, Tar-, Szurdokpüspöki-, Kozárd és Alsótold községek önkormányzataival. A projekt célja volt az érintett településen élő közösség tagjainak egymás iránti felelősségtudatának fejlesztése, a helyi civil társadalom támogatása a helyi identitás, valamint a településekhez, térségekhez való kötődés erősítése és ezzel a térségre kifejezetten jellemző elvándorlás csökkentése.

2023-ban átadásra került a Bátonyterenye-Pásztó, valamint a Pásztó-Szurdokpüspöki kerékpárút, mely tovább erősíti Bátonyterenye-Mátraverebély-Tar-Pásztó és Szurdokpüspöki települések közötti infrastrukturális kapcsolatot. A projektek TOP forrásból valósultak meg (TOP-3.1.1-15-NG1-2016-00004 Zagyva völgyi kerékpárút építése Bátonyterenye és Pásztó között és TOP-3.1.1-16-NG1-2017-00002 Zagyva völgyi kerékpárút építése Pásztó és Szurdokpüspöki között).

További fejlesztés a KEHOP-2.2.2-15-2021-00164 azonosítószámú szennyvíz beruházás „A pásztói és tari szennyvíz-agglomerációk egyesítése, szennyvízelvezetés és –tisztítás fejlesztése” címmel, mely konzorciumi formában valósul meg, Pásztó Városi Önkormányzat, Tar Község Önkormányzata, Mátraszőlős Község Önkormányzata és a korábbi Nemzeti Fejlesztési Programiroda Nonprofit Kft., jelenleg az Építési- és Közlekedési Minisztérium bevonásával.

A társadalmi- és civil területen történő jövőbeli együttműködés következő közös projektje már a 2021-2027 időszakot érinti. Pásztó, Tar, Szurdokpüspöki, Alsótold és Kozárd települések közösen pályázatot nyújtottak be TOP_PLUSZ-3.1.3-23 Helyi humán fejlesztések c. felhívásra.

A projekt fő célja a helyi hátrányos helyzetű lakosság fejlesztése és felzárkóztatása a lakosság kulturális/közösségi együttműködésen keresztül, továbbá a társadalmi szerepvállalás erősítése közösségi programok, rendezvények, események által.

2013. évig működött a Pásztói kistérségi társulás. Az új közigazgatási rendszerben a kistérséget a járás váltotta. Pásztó járási központ szerepet tölt be közigazgatási-, oktatási- és egészségügyi szempontból is. A kistérségi működés területfejlesztéssel kapcsolatos stratégiai- és operatív feladatai oly módon maradtak meg, hogy az érintett települések megalakították a Dél-Nógrádi Települések Pásztói Egyesületét, melynek keretében tovább folytatódik a munka. A tagok rendszeresen találkoznak, megvitatják az aktuális kérdéseket, pályázati lehetőségeket, illetve megosztják tapasztalataikat egy-egy folyamatban lévő, vagy megvalósult projekt kapcsán.

Nemzeti szinten 2 település van, akikkel Pásztó városa aktív kapcsolatot ápol: Sárospatak és Cserépfalu. Az együttműködés több szintéren zajlik, úgy mint közigazgatás, oktatás, fejlesztések tapasztalatai, jó példák, civil szervezetek együttműködése.

Pásztó város nemzetközi testvérvárosi kapcsolatokkal is rendelkezik: Ruffec (Franciaország), Rois (Spanyolország), Pagliara (Olaszország), Sarköy (Törökország), Körösfő (Erdély-Románia), Kalonda (Szlovákia). Ezen testvérvárosi kapcsolatok keretében rendszeres találkozók szerveződnek, leginkább civil együttműködés területén oly módon, hogy a városok vezetése is képviseltetve van. 2024-ben megkezdődött az előkészítése egy kínai testvérvárosi kapcsolatnak.

6.4. Monitoring rendszer kialakítása

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia megvalósulását folyamatosan nyomon kell követni, hogy a kívánt ütemben és mértékben teljesülnek-e a benne kitűzött célok. Fontos a folyamatos vizsgálat annak érdekében, hogy az esetleges eltérésekre időben reagálni lehessen.

A célok nyomon követése, a monitoring legfontosabb feladata:

- Évenkénti rendszerességgel meg kell vizsgálni, hogy milyen mértékben halad az ITS célkitűzéseinek teljesítése, eltérés esetén be kell avatkozni, illetve a kívánt cél érdekében módosítani kell az eszközöket.
- Figyelemmel kell kísérni a külső környezet változásait és ezt szükség esetén az ITS-ben is megjeleníteni.
- Elemezni kell a végrehajtás eredményeit, különös tekintettel a pályázati úton megvalósított fejlesztések pénzügyi és fizikai megvalósulására.
- Éves jelentést kell készíteni az elvégzett feladatokról, az ITS megvalósulásának előrehaladásáról.

A monitoring tevékenység során keletkező adatokat célszerű a település honlapján közzétenni, hogy a partnerek és a lakosság az ITS végrehajtás folyamatát figyelemmel tudja kísérni. Javasolt, hogy az önkormányzat évi egy alkalommal közmeghallgatást tartson az ITS megvalósításának állapotáról.